ŚLĄSKIE CENTRUM KARIERY MIGRANTÓW
Kurs języka polskiego

Polski w pigułce *A2*

Podręcznik i ćwiczenia przygotowane specjalnie dla kursu języka polskiego ŚCKM

PL · RU Wydanie polsko-rosyjskie Польско-русское издание

Gramatyka w pigułce, słowa z tłumaczeniem na rosyjski, teksty z życia na Śląsku i ćwiczenia: praca, urząd, lekarz, mieszkanie, zakupy i transport. 14 rozdziałów, 3 powtórki, klucz odpowiedzi i słowniczek polsko-rosyjski na końcu.

Грамматика в двух словах, слова с переводом, тексты о жизни в Силезии и упражнения. Ключ ответов и словарик в конце.

FINANSUJE

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

REALIZUJĄ

KLASTER INNOWACJI SPOŁECZNYCH

NEW EUROPE FOUNDATION

Społeczna Grupa Medialna

Sfinansowano ze środków Funduszu Pracy w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na rok 2026.

Spis treści *содержание*

Każdy rozdział zaczyna się od gramatyki w pigułce, słów i krótkiego tekstu z życia na Śląsku. Potem są ćwiczenia. Dopisek „Online” wskazuje jednostkę e-learningu ŚCKM na ten sam temat. Odpowiedzi są w kluczu na końcu, a wszystkie słowa w słowniczku.

Каждая глава начинается с грамматики в двух словах, новых слов и короткого текста о жизни в Силезии. Потом идут упражнения. Пометка «Online» указывает модуль e-learning ŚCKM на ту же тему. Ответы есть в ключе в конце, а все слова в словарике.

1 **Pierwszy tydzień w pracy** 3
Ludzie w liczbie mnogiej: mili, spokojni. Zaimek który · Kto jest na mojej zmianie?

2 **Mój życiorys** 6
Daty i czas przeszły: szukałam czy znalazłam? · Daty i ważne wydarzenia

3 **Umowa, zmiany i wypłata** 9
Pracownicy, kierowcy, wszyscy. Spójniki i, a, ale, ani · Jak wygląda moja praca

4 **Kursy i plany zawodowe** 12
Czas przyszły: zapiszę się czy będę się uczyć? Jeśli, jeżeli · Czego chcę się nauczyć

5 **Szukam mieszkania** 15
Tańszy, najtańszy. W urzędzie, na przystankach · Gliwice, Zabrze czy Bytom?

P1 **Powtórka 1** *повторение* 18
Rozdziały 1-5

6 **Awaria w mieszkaniu** 20
Pranie, gotowanie. Tu się płaci, trzeba, można · Pralka, lodówka, administrator

7 **Zakupy i niedzielny obiad** 23
Ile? Dwa jajka, pięć jajek · Targ, sklep, przepis

8 **Rodzina i sąsiedzi** 26
Że czy żeby. Gdybym miał czas, pomógłbym sąsiadom · Kto komu pomaga

9 **U lekarza i w aptece** 29
Weź, nie bierz. Mnie, mi, go, mu · Co mi dolega?

10 **Telefon w serwisie** 32
Naprawiony, wysłany. Telefon został naprawiony · Naprawa i odbiór

P2 **Powtórka 2** *повторение* 35
Rozdziały 6-10

11 **Sprawy przez internet** 37
Po co? Żeby... Jaki? Który... · Urząd, bank, paczka

12 **Weekend na Śląsku** 40
Szybciej, najszybciej. Przed dworcem, obok kopalni · Jak dojechać i gdzie to jest

13 **Grudzień w pracy i w domu** 44
Kiedy? Zanim? Gdzie? Zdania złożone · Grafik, życzenia, dni wolne

14 **Po pracy** 47
Dlaczego? Bo... Powiedział, że... · Kino, rozmowy, kto co powiedział

P3 **Powtórka 3** *повторение* 50
Rozdziały 11-14

K **Klucz odpowiedzi** *ключ ответов* 52

S **Słowniczek polsko-rosyjski** *польско-русский словарик* 54

ROZDZIAŁ 1 · ГЛАВА 1

1 Pierwszy tydzień w pracy

Kto jest na mojej zmianie?

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Ludzie w liczbie mnogiej: mili, spokojni. Zaimek który

Gdy mówimy o mężczyznach albo o grupie, w której jest choć jeden mężczyzna, przymiotnik ma formę męskoosobową: **mili koledzy**, **spokojni sąsiedzi**. O kobietach i rzeczach mówimy inaczej: **miłe koleżanki**, **nowe maszyny**.

*Когда мы говорим о мужчинах или о группе, в которой есть хотя бы один мужчина, прилагательное имеет мужско-личную форму: **mili koledzy**, **spokojni sąsiedzi**. О женщинах и предметах говорим иначе: **miłe koleżanki**, **nowe maszyny**.*

Porównujemy dwie osoby: **Tomek jest tak samo pracowity jak Andrij.**

*Сравниваем двух людей: **Tomek jest tak samo pracowity jak Andrij.***

Zaimek **który, która, które** łączy dwa zdania: **To kolega, który pracuje w nocy.** W liczbie mnogiej: **koledzy, którzy…**, **koleżanki, które…**

*Местоимение **który, która, które** соединяет два предложения: **To kolega, który pracuje w nocy.** Во множественном числе: **koledzy, którzy…**, **koleżanki, które…***

zmiana	on	oni
-ty → -ci	pracowity	pracowici
-dy → -dzi	młody	młodzi
-ły → -li	miły	mili
-ry → -rzy	dobry	dobrzy
-ki → -cy	wysoki	wysocy
-ny, -my → -ni, -mi	spokojny, uprzejmy	spokojni, uprzejmi

Uwaga Grupa mieszana (Kasia i Andrij) też ma formę męskoosobową: Kasia i Andrij są pracowici.

Słowa СЛОВА

pracowity	трудолюбивый	**uczynny**	отзывчивый, готовый помочь
punktualny	пунктуальный	**sumienny**	добросовестный
uprzejmy	вежливый	**odpowiedzialny**	ответственный
spokojny	спокойный	**zdolny**	способный
nerwowy	нервный	**kolega z pracy**	коллега по работе
leniwy	ленивый	**kierownik zmiany**	начальник смены
wesoły	весёлый	**charakter**	характер
poważny	серьёзный	**brygadzista / brygadzistka**	бригадир (мужчина / женщина)
cierpliwy	терпеливый	**zmiana nocna**	ночная смена
otwarty	открытый	**mieć dobry humor**	быть в хорошем настроении
nieśmiały	застенчивый	**dogadywać się / dogadać się z kimś**	находить / найти общий язык с кем-то
rozmowny	разговорчивый	**polegać na kimś**	полагаться на кого-то
sympatyczny	симпатичный, приятный		

Tekst ЧИТАЕМ

Pierwszy dzień w magazynie w Gliwicach

OLENA Dzień dobry, panie Marku. Kto pracuje na mojej zmianie?

PAN MAREK Dzień dobry. Na tej zmianie są Tomek, Andrij i Kasia. To bardzo mili ludzie.

OLENA A jaki jest Tomek?

PAN MAREK Tomek jest rozmowny i wesoły. Andrij jest tak samo pracowity jak Tomek, ale mówi mniej.

OLENA A Kasia?

PAN MAREK Kasia to osoba, która zawsze pomaga nowym pracownikom. Jest cierpliwa i spokojna.

OLENA To dobrze. Ja czasem jestem nerwowa, kiedy czegoś nie rozumiem.

PAN MAREK Nie ma problemu. Nasi brygadziści są cierpliwi. Proszę pytać o wszystko.

OLENA Czy wszyscy są punktualni?

PAN MAREK Prawie wszyscy. Zmiana zaczyna się o szóstej, więc proszę być piętnaście minut wcześniej.

OLENA Dobrze. Mam jeszcze jedno pytanie: kto jest kierownikiem drugiej zmiany?

PAN MAREK Pani Ewa. Jest poważna, ale bardzo sympatyczna.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

1.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай диалог. Правда (P) или неправда (F)?

1 Tomek jest wesoły i rozmowny. ..... P F

2 Andrij jest mniej pracowity niż Tomek. ..... P F

3 Kasia pomaga nowym pracownikom. ..... P F

4 Olena nigdy nie jest nerwowa. ..... P F

5 Zmiana zaczyna się o szóstej. ..... P F

6 Pani Ewa jest kierowniczką pierwszej zmiany. ..... P F

1.2 **Wpisz formę męskoosobową przymiotnika.**

Впиши мужско-личную форму прилагательного.

PRZYKŁAD Oni są _____ (dobry). → **dobrzy**

1 Nasi kierowcy są bardzo _____ **(punktualny)**.

2 Nowi koledzy są _____ **(miły)**.

3 Ci panowie są _____ **(wysoki)**.

4 Moi sąsiedzi są _____ **(cichy)**.

5 Ci pracownicy są _____ **(młody)**.

6 Lekarze w przychodni byli _____ **(uprzejmy)**.

1.3 **Wybierz właściwą formę.**

Выбери правильную форму.

1 To są _____ koleżanki. **sympatyczne** **sympatyczni**

2 Andrij i Kasia są _____. **pracowite** **pracowici**

3 Mam kolegę, _____ dobrze gotuje. **który** **która** **które**

4 Mamy maszyny, _____ są całkiem nowe. **który** **które** **którzy**

5 Znam ludzi, _____ pracują w Zabrzu. **które** **którzy** **która**

6 Ola jest tak samo cierpliwa _____ jej mama. **jak** **niż** **że**

1.4 **Połącz zdania słowem który, która, które albo którzy.**

Соедини предложения словом który, która, które или którzy.

PRZYKŁAD Mam koleżankę. Ona mówi po polsku. → **Mam koleżankę, która mówi po polsku.**

1 Znam kierowcę. On jeździ do Bytomia. →

2 To jest sąsiadka. Ona ma psa. →

3 Pracuję z ludźmi. Oni są bardzo mili. →

4 Mamy nowe wózki. One są szybkie. →

5 To jest pan Marek. On jest kierownikiem zmiany. →

1.5 **Napisz 4-5 zdań o dwóch osobach z Twojej pracy albo z kursu. Jacy są? Użyj słów z rozdziału i jednego zdania z który albo która.**

Напиши 4-5 предложений о двух людях с твоей работы или с курса. Какие они? Используй слова из этого раздела и одно предложение с który или która.

@ **Online:** Jednostka 1: Przedstawiam się w nowej pracy (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 2 · ГЛАВА 2

2 Mój życiorys

Daty i ważne wydarzenia

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Daty i czas przeszły: szukałam czy znalazłam?

Datę mówimy liczebnikiem porządkowym w dopełniaczu: **pierwszego marca**, **dwudziestego piątego grudnia**. Rok: **w dwa tysiące dziewiętnastym roku**. Pytamy: **Kiedy? Którego?**

*Дату называем порядковым числительным в родительном падеже: **pierwszego marca**, **dwudziestego piątego grudnia**. Год: **w dwa tysiące dziewiętnastym roku**. Спрашиваем: **Kiedy? Którego?***

Czas przeszły **niedokonany** (szukałam, mieszkałem) opisuje proces, tło albo coś, co się powtarzało. Czas przeszły **dokonany** (znalazłam, przyjechałem) mówi o skończonym fakcie i efekcie.

*Прошедшее время **несовершенного вида** (szukałam, mieszkałem) описывает процесс, фон или то, что повторялось. Прошедшее время **совершенного вида** (znalazłam, przyjechałem) говорит о законченном факте и результате.*

Mieszkałam w Bytomiu dwa lata, potem przeprowadziłam się do Gliwic.

piszemy	mówimy
1 marca	pierwszego marca
3 maja	trzeciego maja
15 sierpnia	piętnastego sierpnia
22 października	dwudziestego drugiego października
w 2019 roku	w dwa tysiące dziewiętnastym roku
w 1992 roku	w tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątym drugim roku

niedokonany (proces)	dokonany (efekt)
szukałam pracy	znalazłam pracę
pisałem CV	napisałem CV
uczyłam się	nauczyłam się
przeprowadzaliśmy się	przeprowadziliśmy się

Uwaga Pełną datę mówimy w dopełniaczu: siódmego czerwca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego roku.

Słowa СЛОВА

urodzić się	родиться	**data urodzenia**	дата рождения
dzieciństwo	детство	**wydarzenie**	событие
szkoła średnia	средняя школа (лицей, техникум)	**rocznica**	годовщина
skończyć studia	окончить вуз	**najpierw**	сначала
wziąć ślub	пожениться, вступить в брак	**potem**	потом
przeprowadzić się / przeprowadzać się	переехать / переезжать	**wtedy**	тогда
wyjechać / wyjeżdżać	уехать / уезжать	**w końcu**	наконец
przyjechać / przyjeżdżać	приехать / приезжать	**rok temu**	год назад
znaleźć pracę	найти работу	**od tego czasu**	с тех пор
szukać pracy	искать работу	**dawno**	давно
zacząć / zaczynać	начать / начинать	**niedawno**	недавно
skończyć / kończyć	закончить / заканчивать	**na początku**	в начале, сначала
życiorys	биография, автобиография		

Tekst ЧИТАЕМ

Iryna mówi o sobie

Nazywam się Iryna. Urodziłam się siódmego czerwca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego drugiego roku. W dzieciństwie mieszkałam w małym mieście z rodzicami i bratem. Po szkole średniej studiowałam ekonomię. Studia skończyłam w dwa tysiące czternastym roku i zaczęłam pracować w banku.

Do Polski przyjechałam trzy lata temu, piętnastego marca. Na początku było trudno. Przez dwa miesiące szukałam pracy, codziennie pisałam maile i dzwoniłam do firm. W końcu znalazłam pracę w magazynie w Zabrzu. Najpierw mieszkałam u koleżanki, potem wynajęłam małe mieszkanie w Gliwicach.

Rok temu zapisałam się na kurs polskiego. Od tego czasu uczę się dwa razy w tygodniu. Niedawno napisałam nowe CV, bo chcę znowu pracować w biurze. Teraz jestem zadowolona, bo dobrze znam miasto i mam tu przyjaciół.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

2.1 **Przeczytaj tekst. Odpowiedz krótko.**

Прочитай текст. Ответь коротко.

1 W którym roku urodziła się Iryna?

2 Co studiowała?

3 Jak długo szukała pracy w Polsce?

4 Gdzie znalazła pracę?

5 Gdzie mieszkała najpierw w Polsce?

2.2 **Napisz datę słowami.**

Напиши дату словами.

PRZYKŁAD Spotkanie jest _____ (2.04). → **drugiego kwietnia**

1 Urodziłem się _____ **(5.09)**.

2 Umowa kończy się _____ **(31.12)**.

3 Kurs zaczyna się _____ **(10.01)**.

4 Wizyta u lekarza jest _____ **(3.02)**.

5 Przyjechałam do Polski w _____ roku **(2021)**.

6 Mam urlop od _____ **(20.07)**.

2.3 **Wybierz czasownik niedokonany albo dokonany.**

Выбери глагол несовершенного или совершенного вида.

1 Wczoraj cały wieczór _____ CV. **pisałam** **napisałam**

2 Po dwóch miesiącach w końcu _____ dobrą pracę.
znajdowałem **znalazłem**

3 Kiedy mieszkałam w Bytomiu, często _____ do parku.
chodziłam **poszłam**

4 Wczoraj _____ formularz i od razu wysłałam wniosek.
wypełniałam **wypełniłam**

5 Przez cały rok _____ się polskiego sam. **uczyłem** **nauczyłem**

6 Dwa lata temu _____ do Gliwic i mieszkamy tu do dziś.
przeprowadzaliśmy się **przeprowadziliśmy się**

2.4 **Połącz czasownik niedokonany z dokonanym.**

Соедини глагол несовершенного вида с глаголом совершенного вида.

1	wysyłać ..... ☐	a	przyjechać
2	pisać ..... ☐	b	wysłać
3	kończyć ..... ☐	c	nauczyć się
4	przyjeżdżać ..... ☐	d	napisać
5	uczyć się ..... ☐	e	skończyć

2.5 **Napisz swój krótki życiorys (5-6 zdań): kiedy i gdzie się urodziłeś / urodziłaś, co robiłeś / robiłaś wcześniej, kiedy przyjechałeś / przyjechałaś na Śląsk. Napisz dwie daty słowami.**

Напиши свою короткую биографию (5-6 предложений): когда и где ты родился / родилась, что ты делал / делала раньше, когда ты приехал / приехала в Силезию. Напиши две даты словами.

@ **Online:** Jednostka 1: Przedstawiam się w nowej pracy (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 3 · ГЛАВА 3

3 Umowa, zmiany i wypłata

Jak wygląda moja praca

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Pracownicy, kierowcy, wszyscy. Spójniki i, a, ale, ani

Rzeczowniki, które nazywają mężczyzn, mają w liczbie mnogiej osobne końcówki: **pracownik → pracownicy**, **kolega → koledzy**. Zaimki: **oni, ci, nasi**. O kobietach i rzeczach: **one, te, nasze**.

*Существительные, которые называют мужчин, имеют во множественном числе особые окончания: **pracownik → pracownicy**, **kolega → koledzy**. Местоимения: **oni, ci, nasi**. О женщинах и предметах: **one, te, nasze**.*

Każdy (każda, każde) łączy się z liczbą pojedynczą: **Każdy pracownik ma szafkę. Wszyscy** (mężczyźni, grupa mieszana) i **wszystkie** (kobiety, rzeczy) łączą się z liczbą mnogą.

***Każdy** (każda, każde) употребляется с единственным числом: **Każdy pracownik ma szafkę. Wszyscy** (мужчины, смешанная группа) и **wszystkie** (женщины, предметы) употребляются с множественным числом.*

Spójniki: **i** dodaje, **a** porównuje, **ale, lecz, jednak** pokazują kontrast, **ani… ani** stoi w przeczeniu: **Nie pracuję ani w sobotę, ani w niedzielę.**

*Союзы: **i** добавляет, **a** сравнивает, **ale, lecz, jednak** показывают противопоставление, **ani… ani** стоит в отрицании: **Nie pracuję ani w sobotę, ani w niedzielę.***

końcówka	on	oni
-k → -cy	pracownik, elektryk	pracownicy, elektrycy
-ca → -cy	kierowca	kierowcy
-r → -rzy	magazynier, operator	magazynierzy, operatorzy
-rz, -cz → -rze, -cze	kucharz, spawacz	kucharze, spawacze
-ga → -dzy	kolega	koledzy

	mężczyźni, grupa mieszana	kobiety, rzeczy
ten / ta	ci pracownicy	te pracownice
nasz / nasza	nasi kierowcy	nasze maszyny
wszyscy / wszystkie	wszyscy koledzy	wszystkie koleżanki

Uwaga Dzieci to nie są osoby męskie w gramatyce: mówimy wszystkie dzieci, te dzieci.

Słowa СЛОВА

umowa o pracę	трудовой договор	**okres próbny**	испытательный срок
umowa zlecenie	договор поручения (гражданско-правовой договор)	**szkolenie BHP**	инструктаж по охране труда (технике безопасности)
stawka godzinowa	почасовая ставка	**odzież robocza**	рабочая одежда, спецодежда
wynagrodzenie	зарплата, вознаграждение	**szatnia**	раздевалка
wypłata	выплата зарплаты, зарплата	**szafka**	шкафчик
na rękę	на руки (чистыми)	**pracodawca**	работодатель
zmiana ranna / popołudniowa / nocna	утренняя / дневная / ночная смена	**pracownik**	работник, сотрудник
pracować na zmiany	работать посменно	**brygadzista**	бригадир
nadgodziny	сверхурочные часы	**magazynier**	кладовщик
przerwa	перерыв	**zakład pracy**	предприятие, место работы
grafik	график (работы)	**zarabiać / zarobić**	зарабатывать / заработать
urlop	отпуск	**spóźniać się / spóźnić się**	опаздывать / опоздать

zwolnienie lekarskie	больничный

Tekst ЧИТАЕМ

Trzy zmiany w Pyskowicach

Pracuję w zakładzie w Pyskowicach. Wszyscy pracujemy na trzy zmiany: ranną od szóstej do czternastej, popołudniową od czternastej do dwudziestej drugiej i nocną. Każdy pracownik dostaje grafik na cały miesiąc.

Moi koledzy to głównie operatorzy maszyn i magazynierzy. Są tu też elektrycy i dwaj kierowcy. Brygadziści są wymagający, ale sprawiedliwi. Na każdej zmianie mamy trzydzieści minut przerwy.

Mam umowę o pracę, a mój kolega Dmytro ma umowę zlecenie. Za nadgodziny dostaję dodatek, jednak nie lubię pracować w nocy. Nie pracuję ani w niedziele, ani w święta, bo zakład jest wtedy zamknięty.

Pierwszego dnia każdy nowy pracownik ma szkolenie BHP i dostaje odzież roboczą. Wszyscy mają też swoje szafki w szatni.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

3.1 **Przeczytaj tekst. Prawda (P) czy fałsz (F)?**
Прочитай текст. Правда (P) или неправда (F)?

1 Andrij pracuje w Pyskowicach. P F
2 W zakładzie są dwie zmiany. P F
3 Każdy pracownik dostaje grafik na tydzień. P F
4 Andrij ma umowę o pracę. P F
5 Andrij lubi pracować w nocy. P F
6 Pierwszego dnia nowi pracownicy mają szkolenie BHP. P F

3.2 **Wpisz rzeczownik w liczbie mnogiej.**
Впиши существительное во множественном числе.

PRZYKŁAD Ci _____ (pracownik) są nowi. → **pracownicy**

1 Nasi _____ **(kierowca)** jeżdżą do Gliwic.
2 W magazynie pracują trzej _____ **(magazynier)**.
3 Moi _____ **(kolega)** pracują na nocnej zmianie.
4 _____ **(elektryk)** przychodzą o siódmej.
5 W stołówce gotują dwaj _____ **(kucharz)**.
6 Ci _____ **(operator)** mają dziś szkolenie.

3.3 **Wybierz właściwe słowo.**

Выбери правильное слово.

1 _____ pracownik ma szafkę. **Każdy** **Wszyscy** **Wszystkie**

2 _____ kierowcy mają prawo jazdy. **Każdy** **Wszyscy** **Wszystkie**

3 _____ pracownice mają ten sam grafik. **Każda** **Wszyscy** **Wszystkie**

4 _____ zmiana ma przerwę. **Każdy** **Każda** **Każde**

5 W _____ dziale jest kierownik. **każdym** **każdej** **wszystkich**

6 _____ dzieci idą jutro do szkoły. **Wszyscy** **Wszystkie** **Każde**

3.4 **Wpisz spójnik: i, a, ale, ani. Każdego słowa możesz użyć więcej niż raz.**

Впиши союз: i, a, ale, ani. Каждое слово можешь использовать больше одного раза.

PRZYKŁAD Pracuję rano, _____ mąż po południu. → **a**

1 Pracuję w magazynie, _____ moja żona w sklepie.

2 Praca jest ciężka, _____ ją lubię.

3 W nocy nie ma ani autobusów, _____ tramwajów.

4 Mam przerwę o dziesiątej _____ o czternastej.

5 Tomek pracuje rano, _____ Andrij w nocy.

6 Szkolenie było długie, _____ dużo się nauczyłem.

3.5 **Napisz 4-5 zdań o swojej pracy albo o pracy, której szukasz: godziny, zmiany, koledzy. Użyj słowa każdy albo wszyscy i spójników a, ale.**

Напиши 4-5 предложений о своей работе или о работе, которую ты ищешь: часы, смены, коллеги. Используй слово każdy или wszyscy и союзы a, ale.

@ **Online:** Jednostka 11: W pracy: grafik, urlop, chorobowe (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 4 · ГЛАВА 4

4 Kursy i plany zawodowe

Czego chcę się nauczyć

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Czas przyszły: zapiszę się czy będę się uczyć? Jeśli, jeżeli

Czas przyszły **dokonany** ma końcówki jak czas teraźniejszy, ale tworzymy go od czasownika dokonanego: **zapiszę się, zrobię, zdam**. Mówi o jednym efekcie.

*Будущее время **совершенного вида** имеет окончания, как настоящее время, но образуется от глагола совершенного вида: **zapiszę się, zrobię, zdam**. Оно говорит об одном результате.*

Czas przyszły **niedokonany**: **będę** + bezokolicznik albo forma na -ł: **będę się uczyć**, **będę się uczył / uczyła**. Mówi o procesie.

*Будущее время **несовершенного вида**: **będę** + инфинитив или форма на -ł: **będę się uczyć**, **będę się uczył / uczyła**. Оно говорит о процессе.*

Czasowniki modalne: **będę musiał(a), będę mógł (mogła), będę chciał(a)**.

*Модальные глаголы: **będę musiał(a), będę mógł (mogła), będę chciał(a)**.*

Warunek: **jeśli / jeżeli** + czas przyszły: **Jeśli zdam egzamin, poszukam lepszej pracy.**

*Условие: **jeśli / jeżeli** + будущее время: **Jeśli zdam egzamin, poszukam lepszej pracy.***

osoba	być	przykład
ja	będę	będę pracować
ty	będziesz	będziesz pracować
on, ona	będzie	będzie pracować
my	będziemy	będziemy pracować
wy	będziecie	będziecie pracować
oni, one	będą	będą pracować

niedokonany (proces)	dokonany (efekt)
będę się uczyć	nauczę się
będę pisać egzamin	napiszę egzamin
będę szukać kursu	znajdę kurs
będę zdawać egzamin	zdam egzamin

Uwaga Czasownik dokonany nie łączy się z będę: mówimy zrobię, nie będę zrobić.

Słowa СЛОВА

kurs zawodowy	профессиональные курсы
kwalifikacje	квалификация
wykształcenie	образование
dyplom	диплом
świadectwo	аттестат, свидетельство
egzamin	экзамен
zdawać / zdać egzamin	сдавать / сдать экзамен
zapisywać się / zapisać się	записываться / записаться
uczyć się / nauczyć się	учиться / научиться
przedszkole	детский сад
szkoła podstawowa	начальная школа (1-8 классы)
zebranie z rodzicami	родительское собрание
wychowawczyni	классный руководитель (женщина)
nauczyciel	учитель
ocena	оценка
plan na przyszłość	план на будущее
mieć nadzieję	надеяться
martwić się	волноваться, переживать
bać się	бояться
marzyć	мечтать
awans	повышение по работе
prawo jazdy	водительские права
uprawnienia na wózek widłowy	удостоверение на погрузчик
jeśli / jeżeli	если
w przyszłym roku	в следующем году

Tekst ЧИТАЕМ

Plany Ołeha

OŁEH Tomek, w przyszłym miesiącu zapiszę się na kurs operatora wózka widłowego.

TOMEK Super! Ile będzie trwał ten kurs?

OŁEH Trzy tygodnie. Będę chodził na zajęcia w soboty.

TOMEK A egzamin?

OŁEH Na końcu będę musiał zdać egzamin. Trochę się boję, bo test będzie po polsku.

TOMEK Nie martw się. Jeśli będziesz się uczyć codziennie, na pewno zdasz.

OŁEH Mam nadzieję. Jeżeli zdam, poproszę szefa o awans.

TOMEK A twoja córka? Pójdzie we wrześniu do szkoły?

OŁEH Tak, pójdzie do pierwszej klasy. Żona zapisze ją do szkoły podstawowej koło domu.

TOMEK A ty będziesz chodził na zebrania z rodzicami?

OŁEH Tak. Dlatego teraz uczę się polskiego. Chcę rozumieć wychowawczynię.

TOMEK Za rok będziesz mówił lepiej niż ja!

OŁEH Dzięki! Jeśli będę miał pytania, zadzwonię do ciebie.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

4.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай диалог. Правда (P) или неправда (F)?

1 Ołeh zapisze się na kurs w przyszłym miesiącu. P F

2 Kurs będzie trwał trzy miesiące. P F

3 Ołeh będzie chodził na zajęcia w soboty. P F

4 Ołeh nie musi zdawać egzaminu. P F

5 Córka Ołeha pójdzie do przedszkola. P F

6 Ołeh uczy się polskiego, bo chce rozumieć wychowawczynię. P F

4.2 **Zamień na czas przyszły dokonany.**

Поставь в будущее время совершенного вида.

PRZYKŁAD Piszę CV. → **Napiszę CV.**

1 Zapisuję się na kurs. →

2 Zdaję egzamin. →

3 Kupuję podręcznik. →

4 Wysyłam dokumenty. →

5 Dzwonię do szkoły. →

4.3 **Wpisz czasownik być w czasie przyszłym.**

Впиши глагол być в будущем времени.

PRZYKŁAD Jutro _____ pracować. (ja) → **będę**

1 W sobotę _____ mieć zajęcia. **(my)**

2 Czy _____ musiał pracować w niedzielę? **(ty)**

3 Dzieci _____ chodzić do szkoły koło domu.

4 Kurs _____ trwał miesiąc.

5 Czy _____ mogli przyjść na zebranie? **(wy)**

6 Od jutra _____ wstawać o piątej. **(ja)**

4.4 **Połącz początek i koniec zdania.**

Соедини начало и конец предложения.

1	Jeśli zdam egzamin, ...	☐	a zostanę z nim w domu.
2	Jeśli będzie padać, ...	☐	b dostanę uprawnienia.
3	Jeżeli dziecko będzie chore, ...	☐	c zapytaj nauczyciela.
4	Jeśli znajdę mieszkanie, ...	☐	d wezmę parasol.
5	Jeżeli nie zrozumiesz zadania, ...	☐	e przeprowadzę się w maju.

4.5 **Napisz 4-5 zdań o swoich planach na najbliższy rok. Użyj czasu przyszłego i jednego zdania z jeśli.**

Напиши 4-5 предложений о своих планах на ближайший год. Используй будущее время и одно предложение с jeśli.

@ **Online:** Jednostka 10: Szukam pracy (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 5 · ГЛАВА 5

5 Szukam mieszkania

Gliwice, Zabrze czy Bytom?

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Tańszy, najtańszy. W urzędzie, na przystankach

Porównujemy rzeczy: **tani → tańszy → najtańszy**. Zwykle dodajemy **-szy** albo **-ejszy**: nowy → nowszy, ładny → ładniejszy.

*Сравниваем предметы: **tani → tańszy → najtańszy**. Обычно добавляем **-szy** или **-ejszy**: nowy → nowszy, ładny → ładniejszy.*

Kilka form jest nieregularnych: **dobry → lepszy, zły → gorszy, duży → większy, mały → mniejszy**.

*Некоторые формы неправильные: **dobry → lepszy, zły → gorszy, duży → większy, mały → mniejszy**.*

Pytamy **gdzie?** i odpowiadamy miejscownikiem: **w urzędzie, na przystanku**. W liczbie mnogiej końcówka to prawie zawsze **-ach**: w sklepach, na przystankach.

*Спрашиваем **gdzie?** и отвечаем предложным падежом: **w urzędzie, na przystanku**. Во множественном числе окончание почти всегда **-ach**: w sklepach, na przystankach.*

przymiotnik	stopień wyższy	stopień najwyższy
tani	tańszy	najtańszy
nowy	nowszy	najnowszy
ładny	ładniejszy	najładniejszy
dobry	lepszy	najlepszy
duży	większy	największy
mały	mniejszy	najmniejszy

kto? co?	gdzie? (lp)	gdzie? (lm)
urząd	w urzędzie	w urzędach
przystanek	na przystanku	na przystankach
sklep	w sklepie	w sklepach
ulica	na ulicy	na ulicach
miasto	w mieście	w miastach

Uwaga Porównujemy ze słowem „niż”: Gliwice są trochę większe niż Zabrze.

Słowa СЛОВА

miasto	город
dzielnica	район
centrum	центр
przystanek	остановка
dworzec	вокзал
urząd miasta	городская администрация, мэрия
poczta	почта
apteka	аптека
sklep spożywczy	продуктовый магазин
centrum handlowe	торговый центр
osiedle	жилой микрорайон
czynsz	квартплата
korek	пробка
zatłoczony	переполненный
spokojny	спокойный, тихий
głośny	шумный
tani	дешёвый
drogi	дорогой
wygodny	удобный
blisko	близко
daleko	далеко
załatwić sprawę / załatwiać sprawy	уладить дело / решать дела
przeprowadzić się / przeprowadzać się	переехать / переезжать
lepszy / gorszy	лучший / худший (лучше / хуже)

Tekst ЧИТАЕМ

Szukamy mieszkania

ANDRIJ Iryno, gdzie lepiej mieszkać: w Gliwicach czy w Zabrzu?

IRYNA W Gliwicach mieszkania są zwykle droższe, ale mamy tam pracę.

ANDRIJ Kolega mówi, że w Zabrzu czynsz jest niższy. Mieszkanie na osiedlu przy parku kosztuje mniej niż w centrum Gliwic.

IRYNA A dojazd? Teraz jedziemy autobusem do pracy dwadzieścia minut. Z Zabrza droga jest dłuższa.

ANDRIJ Tak, ale autobusy na tym osiedlu są mniej zatłoczone.

IRYNA W Gliwicach wszystko załatwiamy w centrum: w urzędzie, na poczcie, w banku.

ANDRIJ W Zabrzu też są urzędy i sklepy. Dla mnie najważniejsza jest szkoła dla Sofii.

IRYNA Szkoła na tym osiedlu jest nowsza i większa niż nasza.

ANDRIJ To dobrze. W sobotę pojedziemy obejrzeć to mieszkanie.

IRYNA Dobrze. Zapytam też, czy możemy się tam przeprowadzić od marca.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

5.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай диалог. Правда (P) или неправда (F)?

1 W Gliwicach mieszkania są tańsze niż w Zabrzu. ..... P F

2 Iryna i Andrij pracują w Gliwicach. ..... P F

3 Z Zabrza droga do pracy jest krótsza. ..... P F

4 Szkoła na osiedlu w Zabrzu jest nowsza. ..... P F

5 W sobotę pojadą obejrzeć mieszkanie. ..... P F

5.2 **Wpisz stopień wyższy albo najwyższy. W nawiasie jest podpowiedź.**

Впиши сравнительную или превосходную степень. В скобках есть подсказка.

PRZYKŁAD Ten sklep jest _____ (tani, wyższy) niż tamten. → **tańszy**

1 Czynsz w Zabrzu jest _____ **(niski, wyższy)** niż w Gliwicach.

2 Nowy autobus jest _____ **(wygodny, wyższy)** niż stary.

3 To jest _____ **(dobry, najwyższy)** apteka na osiedlu.

4 W centrum ruch jest _____ **(duży, wyższy)** niż na osiedlu.

5 Ta ulica jest _____ **(spokojny, najwyższy)** w całej dzielnicy.

6 Nowe mieszkanie jest _____ **(mały, wyższy)** niż stare.

5.3 **Wybierz właściwą formę.**

Выбери правильную форму.

1 Paczkę odbieram _____. na poczta | na poczcie | w poczcie

2 Czekam na tramwaj _____. na przystanku | w przystanku | na przystanek

3 Wniosek składam _____ miasta. na urzędzie | w urząd | w urzędzie

4 Lubię robić zakupy _____ handlowych. w centrach | w centrum | na centrach

5 Mieszkamy _____ Długiej. w ulicy | na ulicy | na ulica

6 W tych _____ jest dużo parków. miasta | mieście | miastach

5.4 **Gdzie to robisz? Połącz.**

Где ты это делаешь? Соедини.

1	W aptece ..... ☐	a	czekam na pociąg.
2	Na poczcie ..... ☐	b	kupuję leki.
3	W banku ..... ☐	c	rejestruję samochód.
4	Na dworcu ..... ☐	d	otwieram konto.
5	W urzędzie miasta ..... ☐	e	kupuję chleb i mleko.
6	W sklepie spożywczym ..... ☐	f	wysyłam list.

5.5 **Napisz 4-5 zdań. Porównaj swoją dzielnicę albo swoje miasto z innym miejscem na Śląsku. Co jest tańsze, większe, lepsze? Gdzie załatwiasz sprawy: w..., na...?**

Напиши 4-5 предложений. Сравни свой район или свой город с другим местом в Силезии. Что дешевле, больше, лучше? Где ты решаешь свои дела: w..., na...?

@ **Online:** Jednostka 12: Wynajem mieszkania; Jednostka 7: Komunikacja miejska (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

POWTÓRKA · ПОВТОРЕНИЕ

P1 Powtórka 1

Rozdziały 1-5

P1.1 Zmień zdanie na liczbę mnogą. Wpisz jedno słowo.

Поставь предложение во множественное число. Впиши одно слово.

PRZYKŁAD Ten kierowca jest miły. → **Ci kierowcy są _____. → mili**

1 Mój sąsiad jest rozmowny. → Moi sąsiedzi są _____.

2 Ten magazynier jest pracowity. → Ci _____ są pracowici.

3 Nowy brygadzista jest spokojny. → Nowi brygadziści są _____.

4 Ten lekarz jest cierpliwy. → Ci _____ są cierpliwi.

5 Mój kolega jest wesoły. → Moi koledzy są _____.

6 Nasz nauczyciel jest sympatyczny. → Nasi _____ są sympatyczni.

P1.2 Wybierz właściwe słowo.

Выбери правильное слово.

1 To jest koleżanka, _____ pomaga mi w pracy. **który** **która** **które**

2 Mieszkanie, _____ oglądaliśmy, jest w Zabrzu. **który** **którą** **które**

3 _____ kierowcy mają dziś wolne. **Każdy** **Wszyscy** **Wszystkie**

4 _____ pracownik dostaje grafik w piątek. **Każdy** **Wszyscy** **Każda**

5 Olena pracuje tak samo szybko _____ Nadia. **jak** **niż** **ale**

6 Nie piję kawy _____ herbaty. **ani** **ale** **a**

P1.3 Połącz datę z zapisem słownym.

Соедини дату с её записью словами.

1	2.03	☐	a w dwa tysiące dwudziestym trzecim roku
2	3.02	☐	b pierwszego grudnia
3	12.10	☐	c trzeciego lutego
4	21.07	☐	d drugiego marca
5	1.12	☐	e dwudziestego pierwszego lipca
6	w 2023 roku	☐	f dwunastego października

P1.4 **Wybierz właściwą formę czasownika.**

Выбери правильную форму глагола.

1 Wczoraj Iryna _____ CV i od razu je wysłała. **pisała** **napisała**

2 W dzieciństwie Mykoła często _____ na rowerze. **jeździł** **pojechał**

3 Przez dwa lata _____ w Bytomiu. **mieszkałem** **zamieszkałem**

4 Jutro _____ do przedszkola i zapytam o grupę. **zadzwonię** **będę dzwonić**

5 Od września _____ się polskiego co tydzień. **nauczę** **będę uczyć**

6 Jeśli jutro _____ czas, przyjdę na zebranie. **miałem** **będę miał**

P1.5 **Wpisz właściwą formę słowa w nawiasie.**

Впиши правильную форму слова в скобках.

PRZYKŁAD Andrij mieszka w _____ (Knurów). → **Knurowie**

1 Pracuję w _____ **(Pyskowice)**.

2 W _____ **(nowe bloki)** są windy.

3 Spotykamy się na _____ **(rynek)** w Gliwicach.

4 Pokój w Bytomiu jest _____ **(tani)** niż w Gliwicach.

5 To mieszkanie jest _____ **(dobry)** niż tamto.

6 To jest _____ **(duży)** sklep w całym mieście.

Sprawdź się: czy już to umiesz?

- ☐ Umiem opisać ludzi z pracy w liczbie mnogiej: mili, pracowici.
- ☐ Umiem powiedzieć datę i opowiedzieć swój życiorys.
- ☐ Umiem wybrać formę czasownika: robić czy zrobić.
- ☐ Umiem powiedzieć, co ma każdy pracownik, a co mają wszyscy.
- ☐ Umiem mówić o planach i o tym, co zrobię, jeśli coś się stanie.
- ☐ Umiem porównać dwa mieszkania i powiedzieć, gdzie co jest.

ROZDZIAŁ 6 · ГЛАВА 6

6 Awaria w mieszkaniu

Pralka, lodówka, administrator

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Pranie, gotowanie. Tu się płaci, trzeba, można

Od wielu czasowników tworzymy rzeczownik na **-anie** albo **-enie**: prać → pranie, suszyć → suszenie. Ten rzeczownik jest rodzaju nijakiego i odmienia się jak „mieszkanie".

*От многих глаголов образуем существительное на **-anie** или **-enie**: prać → pranie, suszyć → suszenie. Это существительное среднего рода, оно склоняется как „mieszkanie".*

Gdy nie mówimy, kto coś robi, używamy formy z **się** (Tu się płaci kartą) albo słów **można, trzeba, nie wolno** + bezokolicznik.

*Когда мы не говорим, кто что-то делает, используем форму с **się** (Tu się płaci kartą) или слова **można, trzeba, nie wolno** + инфинитив.*

W czasie przeszłym: **płaciło się**, **można było**, **trzeba było**, **nie wolno było**.

*В прошедшем времени: **płaciło się**, **można było**, **trzeba było**, **nie wolno było**.*

czasownik	rzeczownik	przykład
prać	pranie	Pranie trwa godzinę.
gotować	gotowanie	Lubię gotowanie.
sprzątać	sprzątanie	Sprzątanie jest w sobotę.
zmywać	zmywanie	Zmywanie robi syn.
suszyć	suszenie	Suszenie trwa długo.

	teraz	wcześniej
się	Tu się płaci kartą.	Tu się płaciło gotówką.
można	Można prać w nocy.	Można było prać w nocy.
trzeba	Trzeba zapłacić za prąd.	Trzeba było zapłacić.
nie wolno	Nie wolno palić.	Nie wolno było palić.

Uwaga Niektóre czasowniki dają rzeczownik na -cie: myć → mycie, pić → picie.

Słowa СЛОВА

pralka	стиральная машина
lodówka	холодильник
zmywarka	посудомоечная машина
kuchenka	плита
piekarnik	духовка
odkurzacz	пылесос
żelazko	утюг
czajnik elektryczny	электрочайник
mikrofalówka	микроволновка
gniazdko	розетка
pranie	стирка
sprzątanie	уборка
gotowanie	приготовление еды
zepsuć się / psuć się	сломаться / ломаться
działać	работать (о приборе)
naprawić / naprawiać	починить / чинить
wymienić / wymieniać	заменить / заменять
reklamacja	рекламация, претензия к товару
paragon	чек
gwarancja	гарантия
właściciel mieszkania	хозяин квартиры
rachunek za prąd	счёт за электричество
pralnia	прачечная
To nie działa.	Это не работает.
Co się stało?	Что случилось?

Tekst ЧИТАЕМ

Pralka nie działa

IRYNA Dzień dobry, panie Marku. Tu Iryna z mieszkania przy ulicy Długiej. Mam problem z pralką.

PAN MAREK Dzień dobry. Co się stało?

IRYNA Pralka nie działa. Wczoraj zaczęłam pranie i po dziesięciu minutach wszystko stanęło. W środku jest woda.

PAN MAREK Pralka jest nowa, ma jeszcze gwarancję. Ma pani paragon? Był w szufladzie w kuchni.

IRYNA Tak, mam paragon. Co trzeba zrobić?

PAN MAREK Reklamację zwykle składa się w sklepie albo przez internet. Ja to załatwię. Serwis przyjedzie do pani, ale trzeba będzie być w domu.

IRYNA Dobrze. A gdzie mogę teraz prać? Mam dwoje dzieci, prania jest dużo.

PAN MAREK Na dole jest pralnia. Kiedyś płaciło się tam monetami, teraz płaci się kartą. Można prać do dwudziestej drugiej.

IRYNA Dziękuję. A czy wolno suszyć pranie na balkonie?

PAN MAREK Tak, można. Nie wolno tylko wieszać prania od strony ulicy.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

6.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай диалог. Правда (P) или неправда (F)?

1 Pralka w mieszkaniu Iryny jest stara. (P) (F)

2 Pralka ma jeszcze gwarancję. (P) (F)

3 Iryna nie ma paragonu. (P) (F)

4 Reklamację załatwi pan Marek. (P) (F)

5 W pralni na dole płaci się teraz monetami. (P) (F)

6 Na balkonie można suszyć pranie. (P) (F)

6.2 **Wpisz rzeczownik od czasownika w nawiasie.**

Впиши существительное от глагола в скобках.

PRZYKŁAD W sobotę jest _____ (sprzątać) całego mieszkania. → **sprzątanie**

1 W tej pralce _____ **(prać)** trwa dwie godziny.

2 Moja ulubiona praca w domu to _____ **(gotować)**.

3 Po kolacji _____ **(zmywać)** robi syn.

4 W zimie _____ **(suszyć)** prania trwa długo.

5 _____ **(prasować)** koszul zajmuje mi godzinę.

6 W tym bloku _____ **(palić)** na klatce jest zabronione.

6.3 **Wybierz właściwą formę.**

Выбери правильную форму.

1 W pralni na dole _____ kartą. **płaci się** **płacisz się** **płacą się**

2 Tu nie _____ palić. **wolno** **wolne** **wolny**

3 Wczoraj _____ było zadzwonić do serwisu. **trzeba** **trzeba się** **trzebało**

4 Kiedyś w tym sklepie _____ tylko gotówką. **płaciło się** **płaci się** **płacić się**

5 Czy _____ tu zaparkować? **można** **można się** **możemy się**

6 W poprzednim mieszkaniu nie _____ trzymać psa.

wolno było **wolno był** **wolno się było**

6.4 **Połącz sprzęt z czynnością.**

Соедини прибор с действием.

1	pralka	☐	a prasowanie
2	odkurzacz	☐	b mycie naczyń
3	czajnik	☐	c pranie
4	zmywarka	☐	d przechowywanie jedzenia
5	żelazko	☐	e gotowanie wody
6	lodówka	☐	f sprzątanie podłogi

6.5 **Napisz SMS do właściciela mieszkania (4-5 zdań): co się zepsuło, od kiedy nie działa, o co prosisz.**

Напиши SMS хозяину квартиры (4-5 предложений): что сломалось, с какого времени не работает, о чём ты просишь.

@ **Online:** Jednostka 4: Reklamacja w sklepie; Jednostka 12: Wynajem mieszkania (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 7 · ГЛАВА 7

7 Zakupy i niedzielny obiad

Targ, sklep, przepis

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Ile? Dwa jajka, pięć jajek

Po liczbach **2, 3, 4** (także 22, 23, 24) rzeczownik stoi w mianowniku liczby mnogiej: **dwa jajka, trzy cebule, cztery pomidory**.

*После чисел **2, 3, 4** (также 22, 23, 24) существительное стоит в именительном падеже множественного числа: **dwa jajka, trzy cebule, cztery pomidory**.*

Po liczbach od **5** wzwyż (także 12-21) i po słowach **ile, dużo, mało, trochę, kilka** używamy dopełniacza: **pięć jajek, dużo cebuli, trochę soli**.

*После чисел от **5** и больше (также 12-21) и после слов **ile, dużo, mało, trochę, kilka** используем родительный падеж: **pięć jajek, dużo cebuli, trochę soli**.*

Miary i opakowania też chcą dopełniacza: **kilo ziemniaków, litr mleka, kostka masła, szczypta soli**.

*Меры и упаковки тоже требуют родительного падежа: **kilo ziemniaków, litr mleka, kostka masła, szczypta soli**.*

W przepisie mówimy w trybie rozkazującym: **dodaj, pokrój, gotuj**. Z przeczeniem zwykle bierzemy formę niedokonaną: **nie dodawaj, nie krój**.

*В рецепте говорим в повелительном наклонении: **dodaj, pokrój, gotuj**. С отрицанием обычно берём форму несовершенного вида: **nie dodawaj, nie krój**.*

	2, 3, 4	5 i więcej
jajko	dwa jajka	pięć jajek
pomidor	trzy pomidory	sześć pomidorów
cebula	cztery cebule	pięć cebul
bułka	dwie bułki	siedem bułek
kilogram	dwa kilogramy	pięć kilogramów

Uwaga Po przeczeniu też jest dopełniacz: kupuję chleb, ale nie kupuję chleba.

Słowa СЛОВА

przepis	рецепт	**garnek**	кастрюля
składnik	ингредиент	**patelnia**	сковорода
jajko	яйцо	**kroić / pokroić**	резать / нарезать
mąka	мука	**gotować / ugotować**	варить / сварить
cukier	сахар	**smażyć / usmażyć**	жарить / пожарить
sól	соль	**piec / upiec**	печь / испечь
masło	сливочное масло	**dodawać / dodać**	добавлять / добавить
ziemniak	картофелина, картофель	**kilogram (kilo)**	килограмм (кило)
cebula	лук	**opakowanie**	упаковка
kapusta	капуста	**szczypta soli**	щепотка соли
kiełbasa	колбаса	**paragon**	чек
twaróg	творог	**promocja**	скидка, акция
śmietana	сметана, сливки	**Smacznego!**	Приятного аппетита!

Tekst ЧИТАЕМ

Kluski na niedzielę

PANI EWA Iryno, w niedzielę robię obiad dla rodziny. Pomożesz mi zrobić kluski śląskie?

IRYNA Chętnie! Co musimy kupić?

PANI EWA Dwa kilo ziemniaków, jedno opakowanie mąki ziemniaczanej i trochę masła. Jajek nie potrzebujemy.

IRYNA A co będzie do klusek?

PANI EWA Rolada i sos. Mam już trzy cebule. Kupimy jeszcze pół kilo pieczarek i jedną czerwoną kapustę.

IRYNA Ile osób przyjdzie?

PANI EWA Sześć osób. Upiekę też ciasto, więc potrzebuję kilku jabłek.

IRYNA A jak się robi kluski?

PANI EWA Najpierw ugotuj ziemniaki i dobrze je ugnieć. Dodaj mąkę i szczyptę soli. Zrób małe kulki i w każdej zrób palcem dziurkę. Gotuj je kilka minut w osolonej wodzie. Tylko nie gotuj ich za długo!

IRYNA A po co ta dziurka?

PANI EWA Na sos! Tak jest najsmaczniej.

IRYNA Świetnie. W niedzielę przyjdę rano i pomogę.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

7.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай диалог. Правда (P) или неправда (F)?

1 Pani Ewa robi obiad w sobotę. ..... P F

2 Do klusek nie potrzebują jajek. ..... P F

3 Pani Ewa ma już trzy cebule. ..... P F

4 Na obiad przyjdzie sześć osób. ..... P F

5 Kluski trzeba gotować bardzo długo. ..... P F

6 Dziurka w klusce jest na sos. ..... P F

7.2 **Wpisz właściwą formę słowa w nawiasie.**

Впиши правильную форму слова в скобках.

PRZYKŁAD Kupiłam pięć _____ (jajko). → **jajek**

1 Poproszę dwa _____ **(kilogram)** ziemniaków.

2 W lodówce mamy pięć _____ **(jogurt)**.

3 Potrzebuję trzy _____ **(cebula)**.

4 Na ciasto kupię sześć _____ **(jabłko)**.

5 Na stole stoją cztery _____ **(talerz)**.

6 W koszyku jest dziesięć _____ **(bułka)**.

7.3 **Wybierz właściwą formę.**

Выбери правильную форму.

1 Dodaj trochę _____. **sól** **soli** **solą**

2 W domu mamy dużo _____. **mleko** **mleka** **mlekiem**

3 Poproszę litr _____. **woda** **wody** **wodę**

4 W sklepie nie ma _____. **masło** **masła** **masłem**

5 Kupiłem kilo _____. **pomidory** **pomidorów** **pomidorami**

6 Ile _____ potrzebujesz? **jajka** **jajek** **jajkami**

7.4 **Zmień polecenie na przeczenie.**

Поставь указание в отрицательную форму.

PRZYKŁAD Kup mleko! → **Nie kupuj mleka!**

1 Dodaj cukru! →

2 Kup chleb! →

3 Gotuj długo! →

4 Otwórz piekarnik! →

5 Pokrój cebulę! →

6 Weź masło! →

7.5 **Napisz przepis na swoje ulubione danie (4-5 zdań). Użyj słów: dwa, pięć, kilo, trochę, dodaj, nie gotuj.**

Напиши рецепт своего любимого блюда (4-5 предложений). Используй слова: dwa, pięć, kilo, trochę, dodaj, nie gotuj.

@ **Online:** Jednostka 3: Zakupy w sklepie i na targu (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 8 · ГЛАВА 8

8 Rodzina i sąsiedzi

Kto komu pomaga

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Że czy żeby. Gdybym miał czas, pomógłbym sąsiadom

że podaje fakt: Wiem, **że** mama tęskni. **żeby** wyraża prośbę albo życzenie, a po nim stoi forma na -ł: Mama chce, **żebym przyjechała**.

*Слово **że** сообщает факт: Wiem, **że** mama tęskni. Слово **żeby** выражает просьбу или желание, после него стоит форма на -ł: Mama chce, **żebym przyjechała**.*

Warunek nierealny: **gdyby** + forma na -ł, potem forma na -ł + **by**: **Gdybym miał** czas, **pomógłbym** ci. Końcówki są jak w „żeby": gdybym, gdybyś, gdybyśmy.

*Нереальное условие: **gdyby** + форма на -ł, потом форма на -ł + **by**: **Gdybym miał** czas, **pomógłbym** ci. Окончания такие же, как в „żeby": gdybym, gdybyś, gdybyśmy.*

Komu? to celownik: pomagać, ufać, dziękować **komu**. W liczbie mnogiej zawsze **-om**: sąsiadom, przyjaciołom. Się ma formę **sobie**: Pomagamy sobie. Ale: dzwonić **do kogo**, spotykać się **z kim**.

*Вопрос Komu? означает дательный падеж: pomagać, ufać, dziękować **komu**. Во множественном числе всегда **-om**: sąsiadom, przyjaciołom. Слово się здесь имеет форму **sobie**: Pomagamy sobie. Но: dzwonić **do kogo**, spotykać się **z kim**.*

osoba	żeby + -ł	gdyby + -ł	tryb warunkowy
ja	żebym pracował(a)	gdybym miał(a)	pomógłbym / pomogłabym
ty	żebyś pracował(a)	gdybyś miał(a)	pomógłbyś / pomogłabyś
on, ona	żeby pracował(a)	gdyby miał(a)	pomógłby / pomogłaby
my	żebyśmy pracowali	gdybyśmy mieli	pomoglibyśmy
oni	żeby pracowali	gdyby mieli	pomogliby

kto?	komu? (lp)	komu? (lm)
kolega	koledze	kolegom
sąsiadka	sąsiadce	sąsiadkom
brat	bratu	braciom
dziecko	dziecku	dzieciom
przyjaciel	przyjacielowi	przyjaciołom

Uwaga Po „żeby" i „gdyby" nie ma czasu teraźniejszego: nie „żeby on pracuje", tylko „żeby on pracował".

Słowa СЛОВА

rodzina	семья
rodzice	родители
rodzeństwo	братья и сёстры
teściowa	свекровь / тёща
wnuk / wnuczka	внук / внучка
tęsknić (za kimś)	скучать (по кому-то)
opiekować się	заботиться, ухаживать
odwiedzać / odwiedzić	навещать / навестить
zapraszać / zaprosić	приглашать / пригласить
dzwonić / zadzwonić	звонить / позвонить
rozmowa wideo	видеозвонок
sąsiad / sąsiadka	сосед / соседка
klatka schodowa	подъезд, лестничная клетка
pomagać / pomóc	помогать / помочь
prosić o pomoc	просить о помощи
ufać / zaufać	доверять / довериться
pożyczać / pożyczyć	одалживать / одолжить
dziękować / podziękować	благодарить / поблагодарить
życzliwy	доброжелательный
samotny	одинокий
zaufanie	доверие
polegać na kimś	полагаться на кого-то
w razie potrzeby	в случае необходимости
gdyby	если бы

przyjaciel / przyjaciółka	друг / подруга

Tekst ЧИТАЕМ

Na klatce schodowej

PANI EWA Dzień dobry, Oleno! Co się stało? Jesteś smutna.

OLENA Dzwoniła moja mama. Mówi, że bardzo tęskni za wnukami.

PANI EWA Rozumiem. Mieszka daleko?

OLENA Tak. Chce, żebym przyjechała z dziećmi na święta. Ale szef prosi, żebyśmy w grudniu pracowali więcej.

PANI EWA A gdyby mama przyjechała do was?

OLENA Mąż też mówi, żebym ją zaprosiła. Ale gdyby mama tu była, cały dzień siedziałaby sama.

PANI EWA Nie musiałaby! Mogłaby przychodzić do mnie na kawę. Ja też często jestem sama.

OLENA Dziękuję, pani Ewo! Pani zawsze nam pomaga.

PANI EWA Wy też pomagacie sąsiadom. Twój mąż naprawił mi pralkę, a dzieci noszą mi zakupy.

OLENA Sąsiedzi pomagają sobie. Gdyby pani czegoś potrzebowała, proszę do nas dzwonić.

PANI EWA Dobrze. A mama zna polski?

OLENA Trochę. Proszę ją, żeby uczyła się nowych słów. Córka chce, żeby babcia zobaczyła jej szkołę.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

8.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай диалог. Правда (P) или неправда (F)?

1. Mama Oleny tęskni za wnukami. — P F
2. Szef prosi, żeby w grudniu pracowali mniej. — P F
3. Mąż Oleny chce, żeby Olena zaprosiła mamę. — P F
4. Pani Ewa nigdy nie jest sama. — P F
5. Mąż Oleny naprawił pani Ewie pralkę. — P F
6. Mama Oleny w ogóle nie zna polskiego. — P F

8.2 **Że, żeby czy gdyby? Wybierz.**

Że, żeby или gdyby? Выбери.

1. Wiem, _____ sąsiadka często jest sama. **że** **żeby** **gdyby**
2. Mama prosi, _____ Olena częściej dzwoniła. **że** **żeby** **gdyby**
3. Zadzwoniłbym do sąsiada, _____ potrzebował pomocy. **że** **żeby** **gdyby**
4. Myślę, _____ pani Ewa jest bardzo życzliwa. **że** **żeby** **gdyby**
5. Dzieci chcą, _____ babcia zobaczyła ich szkołę. **że** **żeby** **gdyby**
6. Co byś zrobił, _____ sąsiedzi byli głośni w nocy? **że** **żeby** **gdyby**

8.3 **Przekształć zdanie. Wpisz jedno słowo we właściwej formie.**

Перестрой предложение. Впиши одно слово в правильной форме.

PRZYKŁAD Szef do Andrija: „Zadzwoń!” → **Szef prosi, żeby Andrij _____. → zadzwonił**

1 Mama do Oleny: „Przyjedź!” → Mama chce, żeby Olena _____.

2 Olena do męża: „Kup chleb!” → Olena prosi, żeby mąż _____ chleb.

3 Szef do pracowników: „Przyjdźcie wcześniej!” → Szef prosi, żeby pracownicy _____ wcześniej.

4 Nie mam czasu, więc nie pomagam. → Gdybym _____ czas, pomógłbym ci.

5 Pani Ewa nie ma samochodu. → Gdyby go miała, _____ **(odwiedzać)** córkę częściej.

6 Sąsiedzi nie potrzebują pomocy. → Gdyby sąsiedzi _____ pomocy, pomoglibyśmy im.

8.4 **Komu? Wpisz formę celownika.**

Кому? Впиши форму дательного падежа.

PRZYKŁAD Pomagam _____ (kolega). → **koledze**

1 Olena pomaga _____ **(sąsiadka)** nosić zakupy.

2 Dmytro ufa _____ **(przyjaciele)** z pracy.

3 Dzieci kupiły kwiaty _____ **(babcia)**.

4 Wieczorem czytam _____ **(dzieci)** bajkę.

5 Pożyczam wiertarkę _____ **(sąsiedzi)**.

6 Dziękuję _____ **(brat)** za pomoc.

8.5 **Napisz 4-5 zdań o swojej rodzinie albo sąsiadach. Czego chcą Twoi bliscy? Komu pomagasz? Co byś zrobił(a), gdyby sąsiad potrzebował pomocy? Użyj „że”, „żeby” i „gdyby”.**

Напиши 4-5 предложений о своей семье или соседях. Чего хотят твои близкие? Кому ты помогаешь? Что бы ты сделал(а), если бы соседу нужна была помощь? Используй „że”, „żeby” и „gdyby”.

Online: Jednostka 2: Moja rodzina i mój dom (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 9 · ГЛАВА 9

9 U lekarza i w aptece

Co mi dolega?

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Weź, nie bierz. Mnie, mi, go, mu

Tryb rozkazujący to rada, prośba albo polecenie. Tworzymy go od formy „oni”: **piją → pij**, **zadzwonią → zadzwoń**. Dla „wy” dodajemy **-cie**: pijcie.

*Повелительное наклонение выражает совет, просьбу или указание. Образуем его от формы „oni”: **piją → pij**, **zadzwonią → zadzwoń**. Для „wy” добавляем **-cie**: pijcie.*

Grzecznie do pana albo pani: **proszę** + bezokolicznik (Proszę usiąść) albo **niech pan / pani** + forma „on” (Niech pani odpocznie).

*Вежливо к мужчине или женщине (pan, pani): **proszę** + инфинитив (Proszę usiąść) или **niech pan / pani** + форма „on” (Niech pani odpocznie).*

Z przeczeniem zwykle używamy aspektu niedokonanego: **weź** tabletkę, ale **nie bierz** tabletki.

*С отрицанием обычно используем несовершенный вид: **weź** tabletkę, но **nie bierz** tabletki.*

bezokolicznik	ty	wy	przeczenie (ty)
wziąć / brać	weź	weźcie	nie bierz
pić	pij	pijcie	nie pij
zadzwonić / dzwonić	zadzwoń	zadzwońcie	nie dzwoń
jeść	jedz	jedzcie	nie jedz
iść	idź	idźcie	nie idź

kto?	kogo? (biernik)	komu? (celownik)
ja	mnie	mi
ty	cię	ci
on	go	mu
ona	ją	jej
my	nas	nam
oni	ich	im

Uwaga Po przyimku mówimy: dla niego, do niej, u nich.

Słowa СЛОВА

samopoczucie	самочувствие
Jak się pan czuje?	Как вы себя чувствуете?
Źle się czuję.	Я плохо себя чувствую.
boleć	болеть
Boli mnie głowa.	У меня болит голова.
Co pani dolega?	На что вы жалуетесь?
gorączka	температура, жар
kaszel	кашель
katar	насморк
ból gardła	боль в горле
przeziębienie	простуда
grypa	грипп
tabletka	таблетка
syrop	сироп
recepta	рецепт (от врача)
ulotka	инструкция к лекарству
przychodnia	поликлиника
rejestracja	регистратура
zwolnienie lekarskie	больничный
zapisać się do lekarza	записаться к врачу
zmierzyć temperaturę	измерить температуру
odpocząć / odpoczywać	отдохнуть / отдыхать
wyzdrowieć / zdrowieć	выздороветь / выздоравливать
Szybkiego powrotu do zdrowia!	Скорейшего выздоровления!

Tekst ЧИТАЕМ

U lekarza rodzinnego

LEKARKA Dzień dobry. Proszę usiąść. Co pani dolega?

TETIANA Od wczoraj źle się czuję. Boli mnie gardło i głowa.

LEKARKA Ma pani gorączkę?

TETIANA Rano miałam trzydzieści osiem stopni.

LEKARKA Proszę głęboko oddychać... Dobrze. To przeziębienie, nie grypa. Dam pani receptę na syrop.

TETIANA A tabletki od bólu głowy? Mogę je brać?

LEKARKA Tak, ale tylko tak, jak jest napisane w ulotce. Niech pani pije dużo wody i dużo odpoczywa.

TETIANA Jutro mam zmianę w pracy. Co mam zrobić?

LEKARKA Proszę nie iść jutro do pracy. Wystawię pani zwolnienie na trzy dni. Proszę powiedzieć o tym szefowi.

TETIANA Dziękuję. Mój syn też kaszle. Mogę go zapisać?

LEKARKA Oczywiście. Proszę zadzwonić do rejestracji. I proszę nie dawać mu swoich tabletek, dzieci często biorą inne leki.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

9.1 **Przeczytaj dialog. Odpowiedz krótko.**
Прочитай диалог. Ответь коротко.

1 Co boli Tetianę?

_____

2 Ile stopni miała rano?

_____

3 Co jej jest: grypa czy przeziębienie?

_____

4 Na ile dni dostaje zwolnienie?

_____

5 Kto jeszcze w rodzinie kaszle?

_____

9.2 **Wpisz tryb rozkazujący (ty).**
Впиши форму повелительного наклонения (ty).

PRZYKŁAD _____ (pić) dużo wody! → **Pij**

1 _____ **(zadzwonić)** do przychodni rano!

2 _____ **(wziąć)** tę tabletkę po jedzeniu.

3 Nie _____ **(jeść)** dziś nic tłustego.

4 _____ **(iść)** do lekarza, jeśli gorączka nie spada.

5 Nie _____ **(brać)** tabletek kolegi.

6 _____ **(zmierzyć)** temperaturę wieczorem.

9.3 Zamień na przeczenie.

Поставь в отрицательную форму.

PRZYKŁAD Weź tabletkę. → **Nie bierz tabletki.**

1 Zadzwoń do szefa. →

2 Idź dziś do pracy. →

3 Kup ten syrop. →

4 Otwórz okno. →

5 Wypij zimną wodę. →

9.4 Wybierz właściwy zaimek. W nawiasie jest osoba.

Выбери правильное местоимение. В скобках указано лицо.

1 Lekarz zbadał _____ wczoraj. **(ja)** **mnie** **mi** **mną**

2 Daj _____ syrop. **(on)** **mu** **go** **jego**

3 Zapisałam _____ do lekarza. **(ona)** **ją** **jej** **nią**

4 Pielęgniarka dała _____ receptę. **(my)** **nam** **nas** **nami**

5 Szef odwiedził _____ w szpitalu. **(oni)** **ich** **im** **nimi**

6 Kupię _____ syrop w aptece. **(ty)** **ci** **cię** **tobą**

9.5 Twoja koleżanka jest przeziębiona. Napisz jej 4-5 rad w trybie rozkazującym.

Твоя подруга простудилась. Напиши ей 4-5 советов в повелительном наклонении.

Online: Jednostka 5: W przychodni: rejestracja i wizyta; Jednostka 6: W aptece (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 10 · ГЛАВА 10

10 Telefon w serwisie

Naprawa i odbiór

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Naprawiony, wysłany. Telefon został naprawiony

Imiesłów bierny opisuje rzecz, z którą ktoś coś zrobił: **naprawić → naprawiony**, **zepsuć → zepsuty**. Odmienia się jak przymiotnik: naprawiony telefon, naprawiona ładowarka, naprawione słuchawki.

*Страдательное причастие описывает предмет, с которым кто-то что-то сделал: **naprawić → naprawiony**, **zepsuć → zepsuty**. Оно склоняется как прилагательное: naprawiony telefon, naprawiona ładowarka, naprawione słuchawki.*

Strona bierna to **być / zostać** + imiesłów. „Telefon jest naprawiany” znaczy: naprawa trwa teraz. „Telefon został naprawiony” znaczy: naprawa jest skończona.

*Страдательный залог образуется так: **być / zostać** + причастие. „Telefon jest naprawiany” значит: ремонт идёт сейчас. „Telefon został naprawiony” значит: ремонт закончен.*

Kto to zrobił? **przez** + biernik: Ekran został wymieniony przez serwis.

*Кто это сделал? **przez** + винительный падеж: Ekran został wymieniony przez serwis.*

czasownik	on	ona	ono
naprawić	naprawiony	naprawiona	naprawione
zepsuć	zepsuty	zepsuta	zepsute
wysłać	wysłany	wysłana	wysłane
wymienić	wymieniony	wymieniona	wymienione
otworzyć	otwarty	otwarta	otwarte

	teraz (trwa)	skończone
telefon	jest naprawiany	został naprawiony
paczka	jest wysyłana	została wysłana
dane	są kopiowane	zostały skopiowane

Uwaga Po „został” stoi imiesłów od czasownika dokonanego: został naprawiony, nie „został naprawiany”.

Słowa СЛОВА

telefon komórkowy	мобильный телефон
ekran	экран
bateria	аккумулятор, батарея
ładowarka	зарядное устройство, зарядка
słuchawki	наушники
aplikacja	приложение
hasło	пароль
konto	аккаунт, учётная запись
pobrać / pobierać	скачать / скачивать
zainstalować / instalować	установить / устанавливать
zaktualizować / aktualizować	обновить / обновлять
włączyć / włączać	включить / включать
wyłączyć / wyłączać	выключить / выключать
pęknięty	треснувший
zepsuty	сломанный
serwis	сервисный центр
naprawa	ремонт
wymiana	замена
zgłoszenie	заявка
kopia zapasowa	резервная копия
złożyć reklamację	подать претензию (рекламацию)
zadowolony / niezadowolony	довольный / недовольный
Ile to potrwa?	Сколько времени это займёт?
Telefon się nie ładuje.	Телефон не заряжается.

Tekst ЧИТАЕМ

W serwisie

ANDRIJ Dzień dobry. Odbieram telefon. Oddałem go w zeszłą środę. Numer zgłoszenia: 2418.

PRACOWNICA Dzień dobry. Chwileczkę... Tak, telefon jest gotowy. Ekran został wymieniony w poniedziałek.

ANDRIJ A bateria? Telefon się nie ładował.

PRACOWNICA Bateria też została wymieniona. Teraz telefon ładuje się szybko.

ANDRIJ Świetnie. A moje zdjęcia? Nie zostały skasowane?

PRACOWNICA Nie. Przed naprawą została zrobiona kopia zapasowa. Wszystkie dane są na telefonie, a aplikacje zostały zaktualizowane.

ANDRIJ Dziękuję. Ile płacę? Mogę zapłacić kartą?

PRACOWNICA Wymiana ekranu jest płatna, bo ekran był pęknięty. Bateria była na gwarancji, więc za nią pan nie płaci. Razem dwieście czterdzieści złotych. Kartą też można.

ANDRIJ Dobrze. A ładowarka? Zostawiłem ją tutaj.

PRACOWNICA Jest w pudełku razem z telefonem. Proszę sprawdzić, czy wszystko działa.

ANDRIJ Działa. Jestem bardzo zadowolony. Do widzenia!

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

10.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай диалог. Правда (P) или неправда (F)?

1 Andrij odbiera telefon z serwisu. ..... P F

2 Ekran został wymieniony w piątek. ..... P F

3 Zdjęcia Andrija zostały skasowane. ..... P F

4 Za baterię Andrij nie płaci. ..... P F

5 Ładowarka została w domu. ..... P F

6 Andrij jest zadowolony z naprawy. ..... P F

10.2 **Wpisz imiesłów w dobrej formie.**

Впиши причастие в правильной форме.

PRZYKŁAD Ten laptop jest już _____ (naprawić). → **naprawiony**

1 Ta ładowarka jest _____ **(zepsuć)**.

2 Okno w biurze jest _____ **(otworzyć)**.

3 Paczka jest już _____ **(wysłać)**.

4 Ekran jest _____ **(wymienić)**.

5 Słuchawki są _____ **(naprawić)**.

6 Drzwi do serwisu są _____ **(zamknąć)**.

10.3 **Wybierz właściwą formę.**

Выбери правильную форму.

1 Telefon _____ naprawiany. Proszę przyjść jutro. **jest** **został** **zostały**

2 Wczoraj ekran _____ wymieniony. **został** **jest** **była**

3 Aplikacja _____ zaktualizowana w nocy. **została** **został** **zostało**

4 Zdjęcia _____ skopiowane na dysk. **zostały** **został** **zostało**

5 Ten program _____ zainstalowany rok temu. **został** **zostały** **jest**

6 Teraz pana dane _____ kopiowane. Proszę czekać. **są** **zostały** **został**

10.4 **Zamień na stronę bierną (został, została, zostało, zostały).**

Поставь в страдательный залог (został, została, zostało, zostały).

PRZYKŁAD Serwis naprawił telefon. → **Telefon został naprawiony.**

1 Serwis wymienił baterię. → Bateria _____.

2 Firma wysłała paczkę. → Paczka _____.

3 Szef otworzył biuro. → Biuro _____.

4 Pracownik skopiował pliki. → Pliki _____.

5 Kierownik zamknął sklep. → Sklep _____.

6 Technik zainstalował aplikację. → Aplikacja _____.

10.5 **Napisz krótką skargę do sklepu internetowego (4-5 zdań): co kupiłeś albo kupiłaś, co jest zepsute, czego oczekujesz.**

Напиши короткую жалобу в интернет-магазин (4-5 предложений): что ты купил или купила, что сломано, чего ты ожидаешь.

@ **Online:** Jednostka 4: Reklamacja w sklepie (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

POWTÓRKA · ПОВТОРЕНИЕ

P2 Powtórka 2

Rozdziały 6-10

P2.1 Ile? Wpisz właściwą formę słowa w nawiasie.

Ile? Впиши правильную форму слова в скобках.

PRZYKŁAD Kupiłam trzy _____ (bułka). → **bułki**

1 Do zupy potrzebuję pięć _____ **(ziemniak)**.

2 Proszę dwa _____ **(jogurt)**.

3 W lodówce jest mało _____ **(mleko)**.

4 Dodaj trochę _____ **(cukier)**.

5 Kupiłem sześć _____ **(jajko)**.

6 Na targu jest dużo _____ **(truskawka)**.

P2.2 Wybierz właściwe słowo.

Выбери правильное слово.

1 Mama chce, _____ Andrij zadzwonił w niedzielę. **że** **żeby**

2 Sąsiadka mówi, _____ winda znowu nie działa. **że** **żeby**

3 Gdybym miała wolne, _____ do mamy. **pojechałabym** **pojadę** **pojechałam**

4 Dmytro często pomaga _____. **sąsiadce** **sąsiadkę** **sąsiadki**

5 Tetiana jest chora. Lekarka dała _____ syrop. **ją** **jej** **nią**

6 Tu _____ płaci przy kasie. **się** **można** **trzeba**

P2.3 Co mam zrobić? Połącz problem z radą.

Что мне делать? Соедини проблему с советом.

1	Pralka cieknie.	☐	a Nie pij kawy wieczorem.
2	Telefon się nie ładuje.	☐	b Zostań w łóżku i odpocznij.
3	Lodówka jest pusta.	☐	c Zadzwoń do administratora.
4	Nie mogę spać w nocy.	☐	d Idź z nią do apteki.
5	Mam receptę od lekarza.	☐	e Sprawdź ładowarkę.
6	Mam wysoką gorączkę.	☐	f Zrób zakupy na targu.

P2.4 **Zmień zdanie jak w przykładzie. Wpisz jedno słowo.**

Измени предложение, как в примере. Впиши одно слово.

PRZYKŁAD Ktoś zepsuł drzwi. → **Drzwi są _____. → zepsute**

1 Administrator naprawił windę. → Winda jest już _____.

2 Kurier dostarczył paczki. → Paczki zostały _____.

3 Dmytro pomalował kuchnię. → Kuchnia jest _____.

4 Pan Marek wymienił żarówkę. → Żarówka została _____.

5 Pani Ewa zamknęła sklep. → Sklep jest _____.

6 Andrij zaktualizował aplikację. → Aplikacja została _____.

P2.5 **Wpisz właściwą formę słowa w nawiasie.**

Впиши правильную форму слова в скобках.

PRZYKŁAD Pomagam _____ (babcia) w ogrodzie. → **babci**

1 Dziękuję _____ **(pani Ewa)** za przepis.

2 Kasia pożyczyła _____ **(sąsiad)** wiertarkę.

3 Dzieci kupiły _____ **(ona)** kwiaty.

4 Dzwonię do _____ **(oni)** w niedzielę.

5 _____ **(gotować)** zajmuje mi godzinę.

6 W sobotę mam duże _____ **(sprzątać)**.

Sprawdź się: czy już to umiesz?

- ☐ Umiem opisać awarię w domu i powiedzieć, co trzeba naprawić.
- ☐ Umiem kupić jedzenie na targu: pięć jajek, trochę sera.
- ☐ Umiem powiedzieć, co ktoś mówi i czego ode mnie chce.
- ☐ Umiem powiedzieć, komu pomagam, i mówić o sytuacjach z „gdyby”.
- ☐ Umiem zrozumieć rady lekarza: weź, nie bierz, odpocznij.
- ☐ Umiem zapytać w serwisie, czy telefon jest już naprawiony.

ROZDZIAŁ 11 · ГЛАВА 11

11 Sprawy przez internet

Urząd, bank, paczka

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Po co? Żeby… Jaki? Który…

Cel pokazujemy słowem **żeby** (w tekstach urzędowych częściej **aby**). Gdy osoba jest ta sama, po żeby stoi bezokolicznik: **Loguję się, żeby zrobić przelew.**

*Цель показываем словом **żeby** (в официальных текстах чаще **aby**). Когда лицо то же самое, после żeby стоит инфинитив: **Loguję się, żeby zrobić przelew.***

Gdy osoba jest inna, używamy formy jak w czasie przeszłym: **Szef chce, żeby Nadia zadzwoniła. Proszę, żebyś wysłał skan.**

*Когда лицо другое, используем форму, как в прошедшем времени: **Szef chce, żeby Nadia zadzwoniła. Proszę, żebyś wysłał skan.***

Słowo **który, która, które** łączy dwa zdania o tej samej osobie albo rzeczy. Odmienia się jak przymiotnik: **formularz, który wypełniam; wiadomość, którą dostałam**.

*Слово **który, która, które** соединяет два предложения об одном и том же человеке или предмете. Оно склоняется как прилагательное: **formularz, który wypełniam; wiadomość, którą dostałam**.*

osoba	żeby + forma
ja	żebym wysłał / wysłała
ty	żebyś wysłał / wysłała
on / ona	żeby wysłał / wysłała
my	żebyśmy wysłali / wysłały
oni / one	żeby wysłali / wysłały

pytanie	on	ona	one (lm)
kto? co?	który	która	które
kogo? co?	który / którego	którą	które
komu? czemu?	któremu	której	którym
o kim? o czym?	o którym	o której	o których

Uwaga Przed żeby i który w środku zdania stawiamy przecinek.

Słowa СЛОВА

strona internetowa	сайт	**płatność**	оплата, платёж
aplikacja	приложение	**zamawiać / zamówić**	заказывать / заказать
konto (w banku)	счёт (в банке)	**paczka**	посылка
logować się / zalogować się	входить / войти (в систему)	**kurier**	курьер
hasło	пароль	**paczkomat**	постамат
wniosek	заявление	**wiadomość**	сообщение
formularz	бланк, форма	**pobierać / pobrać**	скачивать / скачать
wypełniać / wypełnić	заполнять / заполнить	**kod**	код
wysyłać / wysłać	отправлять / отправить	**potwierdzenie**	подтверждение
załącznik	вложение (файл к письму)	**profil zaufany**	доверенный профиль (электронный вход в госуслуги)
skan	скан	**bezpieczny**	безопасный
przelew	банковский перевод	**oszustwo**	мошенничество

Tekst ЧИТАЕМ

Wniosek przez internet

NADIA Kasiu, możesz mi pomóc? Muszę wysłać wniosek do urzędu przez internet.

KASIA Jasne. Masz konto na stronie, na której składa się wnioski?

NADIA Nie mam. Co muszę zrobić, żeby je założyć?

KASIA Wpisz e-mail i wymyśl dobre hasło. Zapisz je w miejscu, które jest bezpieczne.

NADIA Przyszedł SMS z kodem. Co to jest?

KASIA To kod, który potwierdza konto. Wpisz go tutaj i nikomu go nie podawaj.

NADIA Dobrze, już mam konto. A gdzie jest formularz?

KASIA Kliknij tutaj, żeby go otworzyć. Wypełnij wszystkie pola, które mają gwiazdkę.

NADIA Muszę jeszcze dodać umowę o pracę, która leży w szufladzie.

KASIA To zrób zdjęcie telefonem. Aplikacja, którą masz, zrobi z niego plik PDF.

NADIA Gotowe. Wysyłam!

KASIA Poczekaj. Sprawdź jeszcze raz dane, żeby nie było błędu. I zapisz potwierdzenie, które przyjdzie na e-mail.

NADIA Dziękuję! Jesteś osobą, która zawsze mi pomaga.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

11.1 **Przeczytaj dialog. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай диалог. Правда (P) или неправда (F)?

1 Nadia ma już konto na stronie urzędu. ..... P F

2 Kasia radzi zapisać hasło w bezpiecznym miejscu. ..... P F

3 Pola z gwiazdką trzeba wypełnić. ..... P F

4 Umowa Nadii jest w komputerze. ..... P F

5 Aplikacja zrobi plik PDF ze zdjęcia. ..... P F

6 Potwierdzenie przyjdzie SMS-em. ..... P F

11.2 **Wybierz właściwą formę słowa który.**

Выбери правильную форму слова który.

1 To jest paczkomat, _____ jest najbliżej. który / która / które

2 Gdzie jest wiadomość, _____ dostałam rano? który / którą / które

3 Znasz kolegę, _____ pracuje w banku? który / którego / którym

4 To są dokumenty, _____ muszę wysłać. które / którzy / która

5 Mam aplikację, w _____ kupuję bilety. której / którą / która

6 To jest pan, _____ dałam skan. któremu / który / którego

11.3 Wpisz właściwą formę czasownika po żeby.

Впиши правильную форму глагола после żeby.

PRZYKŁAD Szef prosi, żeby Olena _____ (przyjść) wcześniej. → **przyszła**

1 Zadzwoniłam do banku, żeby _____ **(zapytać)** o przelew.

2 Kliknij tutaj, żeby _____ **(pobrać)** plik.

3 Szef prosi, żeby Nadia _____ **(wysłać)** skan umowy.

4 Mama chce, żeby Andrij _____ **(zainstalować)** aplikację.

5 Zapisuję hasło, żeby go nie _____ **(zapomnieć)**.

6 Kurier dzwoni, żeby klienci _____ **(odebrać)** paczki.

11.4 Połącz części zdań.

Соедини части предложений.

1	Loguję się do banku, ...	☐	a żeby kupować bilety na tramwaj.
2	Idę do paczkomatu, ...	☐	b żeby dodać skan do wniosku.
3	Pobieram aplikację przewoźnika, ...	☐	c żeby zrobić przelew.
4	Robię zdjęcie dokumentu, ...	☐	d żeby odebrać paczkę.
5	Sprawdzam e-mail, ...	☐	e żeby przeczytać potwierdzenie z urzędu.

11.5 Napisz 4-5 zdań: Co załatwiasz przez internet? Użyj słów żeby i który.

Напиши 4-5 предложений: какие дела ты решаешь через интернет? Используй слова żeby и który.

@ **Online:** Jednostka 9: W urzędzie (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)
Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 12 · ГЛАВА 12

12 Weekend na Śląsku

Jak dojechać i gdzie to jest

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Szybciej, najszybciej. Przed dworcem, obok kopalni

Przysłówek mówi, **jak** coś robimy: jedziemy **szybko**, mieszkamy **blisko**. Stopień wyższy ma zwykle końcówkę **-ej**: szybko → **szybciej**. Stopień najwyższy dostaje jeszcze **naj-**: **najszybciej**.

*Наречие говорит, **как** мы что-то делаем: jedziemy **szybko**, mieszkamy **blisko**. Сравнительная степень обычно имеет окончание **-ej**: szybko → **szybciej**. Превосходная степень получает ещё **naj-**: **najszybciej**.*

Kilka form jest nieregularnych: **dobrze → lepiej, źle → gorzej, dużo → więcej, mało → mniej**.

*Некоторые формы неправильные: **dobrze → lepiej, źle → gorzej, dużo → więcej, mało → mniej**.*

Po przyimku miejsca rzeczownik zmienia formę. **w, na** + miejscownik: w parku. **nad, pod, przed, za, między** + narzędnik: przed dworcem. **obok, koło, naprzeciwko, u** + dopełniacz: obok kopalni, u cioci.

*После предлога места существительное меняет форму. **w, na** + предложный падеж: w parku. **nad, pod, przed, za, między** + творительный падеж: przed dworcem. **obok, koło, naprzeciwko, u** + родительный падеж: obok kopalni, u cioci.*

przysłówek	stopień wyższy	stopień najwyższy
szybko	szybciej	najszybciej
tanio	taniej	najtaniej
blisko	bliżej	najbliżej
dobrze	lepiej	najlepiej
dużo	więcej	najwięcej

przyimek	przypadek	przykład
w, na	miejscownik	w parku, na peronie
nad, pod	narzędnik	nad jeziorem, pod ziemią
przed, za	narzędnik	przed dworcem, za parkiem
między	narzędnik	między sklepem a apteką
obok, koło, naprzeciwko, u	dopełniacz	obok kopalni, u cioci

Uwaga Pytanie „dokąd?” zmienia formę: jestem nad jeziorem, ale jadę nad jezioro.

Słowa СЛОВА

wycieczka	экскурсия, поездка	**jezioro**	озеро
dworzec	вокзал	**las**	лес
przystanek	остановка	**łąka**	луг
peron	платформа, перрон	**most**	мост
rozkład jazdy	расписание (движения)	**świeże powietrze**	свежий воздух
przesiadać się / przesiąść się	пересаживаться / пересесть	**wypoczywać / wypocząć**	отдыхать / отдохнуть
korek	пробка (на дороге)	**skręcić w lewo**	повернуть налево
pieszo	пешком	**iść prosto**	идти прямо
zabytek	памятник истории, достопримечательность	**Jak dojść do...?**	Как пройти к...?
kopalnia	шахта	**Czy to daleko stąd?**	Это далеко отсюда?
muzeum	музей	**obok**	рядом, возле
przewodnik	экскурсовод, гид	**naprzeciwko**	напротив
zwiedzać / zwiedzić	осматривать / осмотреть		

Tekst ЧИТАЕМ

Sobota w Zabrzu

W sobotę Tetiana i Nadia jadą z dziećmi na wycieczkę do Zabrza. Mąż Tetiany chce jechać samochodem, ale Nadia woli pociąg. Według niej pociągiem jest szybciej i spokojniej, bo w sobotę na drodze często są korki.

Z dworca idą pieszo. Zabytkowa kopalnia jest niedaleko, za parkiem. Kasa jest obok wejścia. Pod ziemią jest chłodno i ciemno, ale przewodnik opowiada bardzo ciekawie. Nadia uważa, że kopalnię najlepiej zwiedzać z przewodnikiem.

Potem jedzą obiad w restauracji naprzeciwko muzeum. Między restauracją a muzeum jest mały skwer z ławkami. Dzieci chcą jeszcze iść nad jezioro, ale to dalej niż dworzec, a jest już późno, więc wszyscy wracają na dworzec.

Wieczorem są w Gliwicach. Dzieci są zmęczone, ale szczęśliwe. Tetiana mówi: „Następnym razem wyjedziemy wcześniej i zostaniemy dłużej”.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

12.1 **Przeczytaj tekst. Prawda (P) czy fałsz (F)?**

Прочитай текст. Правда (P) или неправда (F)?

1. Nadia chce jechać do Zabrza samochodem. P F
2. Według Nadii pociągiem jest szybciej. P F
3. Kopalnia jest za parkiem. P F
4. Kasa jest naprzeciwko wejścia. P F
5. Dzieci idą nad jezioro. P F
6. Tetiana chce następnym razem wyjechać wcześniej. P F

12.2 **Wpisz stopień wyższy przysłówka.**

Впиши сравнительную степень наречия.

PRZYKŁAD Pociąg jedzie _____ (szybko) niż autobus. → **szybciej**

1 Na łące jest _____ **(cicho)** niż na rynku.

2 Do kopalni mamy _____ **(blisko)** niż do jeziora.

3 W sobotę wstajemy _____ **(wcześnie)** niż w niedzielę.

4 Dzieci czują się dziś _____ **(dobrze)** niż wczoraj.

5 Na wycieczce jemy _____ **(dużo)** niż w domu.

6 Przewodnik mówi _____ **(wolno)** niż moja koleżanka.

12.3 **Wybierz właściwy przyimek. Patrz na formę rzeczownika.**

Выбери правильный предлог. Смотри на форму существительного.

1 Czekamy na was _____ dworcem. **przed** **obok** **w**

2 Kasa jest _____ wejścia. **obok** **za** **na**

3 Stoimy _____ peronie i czekamy na pociąg. **na** **przed** **koło**

4 W weekend nocujemy _____ cioci w Bytomiu. **u** **w** **nad**

5 Ławka stoi _____ restauracją a muzeum. **między** **obok** **naprzeciwko**

6 Wieczorem siedzimy _____ jeziorem. **nad** **koło** **w**

12.4 **Napisz to samo przysłówkiem w stopniu najwyższym.**

Напиши то же самое наречием в превосходной степени.

PRZYKŁAD Pociąg jest najszybszy. Pociągiem jedziemy _____. → **najszybciej**

1 Autobus jest najtańszy. Autobusem jedziemy _____.

2 Działka jest najbliższa. Na działkę mamy _____.

3 Las jest najcichszy. W lesie jest _____.

4 Jezioro jest najdalsze. Nad jezioro mamy _____.

5 Ten przewodnik jest najlepszy. On opowiada _____.

12.5 **Napisz 4-5 zdań: jak dojechać z Twojego domu na dworzec albo przystanek? Co jest po drodze? Użyj słów: szybciej, bliżej, obok, za, naprzeciwko.**

Напиши 4-5 предложений: как доехать от твоего дома до вокзала или остановки? Что есть по дороге? Используй слова: szybciej, bliżej, obok, za, naprzeciwko.

Online: Jednostka 7: Komunikacja miejska i jednostka 8: Podróż pociągiem (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 13 · ГЛАВА 13

13 Grudzień w pracy i w domu

Grafik, życzenia, dni wolne

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Kiedy? Zanim? Gdzie? Zdania złożone

Zdanie złożone ma dwie części. Słowo **kiedy** albo **gdy** mówi, w jakim momencie coś się dzieje: **Kiedy przyjdą święta, pojadę do rodziny.**

*Сложное предложение состоит из двух частей. Слово **kiedy** или **gdy** говорит, в какой момент что-то происходит: **Kiedy przyjdą święta, pojadę do rodziny.***

Część ze słowem **zanim** dzieje się później: **Zanim zjem, umyję ręce.** Część ze słowami **po tym, jak** dzieje się wcześniej: **Po tym, jak skończę pracę, odpocznę.**

*Часть со словом **zanim** происходит позже: **Zanim zjem, umyję ręce.** Часть со словами **po tym, jak** происходит раньше: **Po tym, jak skończę pracę, odpocznę.***

Miejsce pokazujemy słowem **gdzie**: **Pracuję tam, gdzie mieszka mój brat.** Przed tymi słowami w środku zdania stawiamy przecinek.

*Место показываем словом **gdzie**: **Pracuję tam, gdzie mieszka mój brat.** Перед этими словами в середине предложения ставим запятую.*

Słowo	Znaczenie	Przykład
kiedy, gdy	w tym momencie	Gdy pada śnieg, jest ślisko.
zanim	przed czymś	Zanim wyjdę, zamknę okno.
po tym, jak	po czymś	Po tym, jak zjem, wyjdę.
dopóki	przez cały ten czas	Dopóki pada deszcz, siedzimy w domu.
gdzie, tam gdzie	w tym miejscu	Mieszkam tam, gdzie pracuję.

Uwaga O przyszłości mówimy w obu częściach w czasie przyszłym: Kiedy przyjdziesz, zjemy obiad.

Słowa СЛОВА

święto	праздник	**opłatek**	облатка (рождественская)
dzień wolny od pracy	нерабочий день, выходной	**choinka**	ёлка
Boże Narodzenie	Рождество	**pisanka**	писанка, расписное пасхальное яйцо
Wigilia	Сочельник (вечер 24 декабря)	**tradycja**	традиция
Wielkanoc	Пасха	**zwyczaj**	обычай
Nowy Rok	Новый год	**świętować**	праздновать
urodziny	день рождения	**obchodzić (święto)**	отмечать (праздник)
imieniny	именины	**odwiedzać / odwiedzić**	навещать / навестить
prezent	подарок	**urlop**	отпуск
życzenia	пожелания, поздравления	**grafik**	график работы
składać / złożyć życzenia	поздравлять / поздравить	**zamknięty**	закрытый
Wesołych Świąt!	С праздником! Весёлых праздников!	**otwarty**	открытый
Wszystkiego najlepszego!	Всего наилучшего!		

Tekst ЧИТАЕМ

Grudzień w magazynie

Kiedy zaczyna się grudzień, w naszym magazynie w Gliwicach jest dużo pracy. Ludzie kupują prezenty, a my pakujemy paczki. Zanim przyjdą święta, kierownik układa grafik na cały miesiąc.

W tym roku mam wolne w Wigilię i w pierwszy dzień świąt. Po tym, jak skończę zmianę dwudziestego trzeciego grudnia, pojadę do Oleny i jej rodziny do Zabrza. Tam, gdzie mieszkają, w oknach świecą kolorowe lampki.

Pan Marek z mojej zmiany opowiadał mi o polskiej Wigilii. Kiedy na niebie pojawi się pierwsza gwiazdka, rodzina siada do stołu. Zanim zaczną jeść, dzielą się opłatkiem i składają sobie życzenia. Na stole jest zwykle dwanaście potraw.

Dwudziestego szóstego grudnia sklepy są zwykle zamknięte, dlatego zakupy zrobię wcześniej.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

13.1 **Przeczytaj tekst. Odpowiedz krótko.**
Прочитай текст. Ответь коротко.

1 Gdzie jest magazyn?

2 Kto układa grafik?

3 Do kogo autor pojedzie na święta?

4 Kiedy rodzina siada do stołu w Wigilię?

5 Ile potraw jest zwykle na stole?

13.2 **Połącz okazję z życzeniami.**
Соедини повод с пожеланиями.

1 Boże Narodzenie ☐
2 urodziny koleżanki ☐
3 Nowy Rok ☐
4 nowa praca kolegi ☐
5 Wielkanoc ☐

a Szczęśliwego Nowego Roku!
b Wesołego Alleluja!
c Wszystkiego najlepszego z okazji urodzin!
d Wesołych Świąt Bożego Narodzenia!
e Powodzenia w nowej pracy!

13.3 **Wybierz właściwe słowo.**

Выбери правильное слово.

1 Umyj ręce, _____ zaczniesz jeść. **zanim** **po tym, jak** **gdzie**

2 Pojedziemy tam, _____ mieszka babcia. **kiedy** **gdzie** **zanim**

3 _____ byłem dzieckiem, lubiłem święta. **Kiedy** **Zanim** **Gdzie**

4 Zrobię zakupy w sklepie, _____ go zamkną na święta. **zanim** **gdzie** **kiedy**

5 Odpocznę, _____ wrócę z nocnej zmiany. **po tym, jak** **zanim** **gdzie**

6 Nie wiem, _____ jest najbliższy otwarty sklep. **gdzie** **kiedy** **zanim**

13.4 **Połącz zdania. Zacznij od słowa w nawiasie.**

Соедини предложения. Начни со слова в скобках.

PRZYKŁAD Zjem śniadanie. Potem pójdę do pracy. (Zanim) → **Zanim pójdę do pracy, zjem śniadanie.**

1 Ubierzemy choinkę. Potem przyjdą goście. **(Zanim)** →

2 Pojawi się pierwsza gwiazdka. Wtedy zaczniemy kolację. **(Kiedy)** →

3 Zrobię zakupy. Potem pojadę do domu. **(Po tym, jak)** →

4 Kupię prezent. Potem pójdę na urodziny. **(Zanim)** →

5 Byłam mała. Wtedy lubiłam malować pisanki. **(Kiedy)** →

13.5 **Napisz 4-5 zdań o święcie, które lubisz. Kiedy jest? Co wtedy robisz? Gdzie świętujesz? Użyj słów kiedy i zanim.**

Напиши 4-5 предложений о празднике, который ты любишь. Когда он бывает? Что ты тогда делаешь? Где ты празднуешь? Используй слова kiedy и zanim.

@ **Online:** Jednostka 13: Święta i zwyczaje w Polsce (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

ROZDZIAŁ 14 · ГЛАВА 14

14 Po pracy

Kino, rozmowy, kto co powiedział

Gramatyka w pigułce ГРАММАТИКА

Dlaczego? Bo… Powiedział, że…

Przyczynę podajemy słowami **bo, ponieważ, dlatego że**: **Nie idę do kina, bo pracuję. Bo** jest potoczne, **ponieważ** bardziej oficjalne. Skutek pokazują **więc** i **dlatego**: **Pracuję, więc nie idę.**

*Причину называем словами **bo, ponieważ, dlatego że**: **Nie idę do kina, bo pracuję. Bo** звучит разговорно, **ponieważ** более официально. Следствие показывают **więc** и **dlatego**: **Pracuję, więc nie idę.***

Gdy powtarzamy czyjeś słowa, używamy: **mówi, że** (informacja), **pyta, czy** (pytanie tak albo nie), **pyta, gdzie / kiedy** (inne pytania), **prosi, żeby** (prośba).

*Когда мы передаём чужие слова, используем: **mówi, że** (информация), **pyta, czy** (вопрос «да или нет»), **pyta, gdzie / kiedy** (другие вопросы), **prosi, żeby** (просьба).*

Zmieniamy osobę: „Mam czas.” → **Ola mówi, że ma czas.** Czas gramatyczny zwykle zostaje taki sam.

*Меняем лицо: „Mam czas.” → **Ola mówi, że ma czas.** Грамматическое время обычно остаётся тем же.*

Mowa niezależna	Mowa zależna
„Jestem zmęczony.”	Mówi, że jest zmęczony.
„Czy masz bilet?”	Pyta, czy mam bilet.
„Gdzie jest kino?”	Pyta, gdzie jest kino.
„Zadzwoń jutro!”	Prosi, żebym zadzwonił / zadzwoniła.
„Byłem w kinie.”	Mówi, że był w kinie.

Uwaga Przed że, czy, żeby i bo w środku zdania stawiamy przecinek.

Słowa СЛОВА

wolny czas	свободное время	**polecać / polecić**	советовать / посоветовать, рекомендовать
film	фильм	**nudny**	скучный
serial	сериал	**ciekawy**	интересный
odcinek	серия (эпизод)	**śmieszny**	смешной
kino	кинотеатр, кино	**smutny**	грустный
bilet	билет	**bo, ponieważ**	потому что, так как
seans	сеанс	**dlatego że**	потому что
napisy	субтитры	**więc**	поэтому, значит
komedia	комедия	**mówić / powiedzieć**	говорить / сказать
kryminał	детектив	**pytać / zapytać**	спрашивать / спросить
aktor / aktorka	актёр / актриса	**prosić / poprosić**	просить / попросить
reżyser	режиссёр	**zmiana (w pracy)**	смена (на работе)
oglądać / obejrzeć	смотреть / посмотреть		

Tekst ЧИТАЕМ

Kino po zmianie

W piątek Tomek z mojej zmiany zapytał, czy pójdę z nim do kina w Gliwicach. Powiedział, że grają nową polską komedię. Zgodziłem się, bo dawno nie byłem w kinie.

Film był śmieszny, ale nie wszystko zrozumiałem, ponieważ aktorzy mówili bardzo szybko. Po filmie Tomek wytłumaczył mi kilka żartów. Następnym razem chcę obejrzeć kryminał, bo lubię ciekawe historie.

W sobotę szef zadzwonił i zapytał, czy mogę przyjść w niedzielę na ranną zmianę. Powiedziałem, że nie mogę, bo obiecałem żonie wspólny dzień. Szef poprosił, żebym w poniedziałek przyszedł godzinę wcześniej.

W niedzielę oglądaliśmy z żoną serial z napisami. Żona mówi, że to dobra metoda na naukę, dlatego że słyszymy i czytamy polskie słowa w tym samym czasie. Oglądamy jeden odcinek dziennie.

Ćwiczenia УПРАЖНЕНИЯ

14.1 **Przeczytaj tekst. Odpowiedz krótko.**
Прочитай текст. Ответь коротко.

1 Z kim autor poszedł do kina?

2 Dlaczego autor nie wszystko zrozumiał?

3 Kiedy szef zadzwonił?

4 Kiedy autor przyjdzie do pracy godzinę wcześniej?

5 Co autor oglądał z żoną w niedzielę?

14.2 **Połącz zdanie z przyczyną.**
Соедини предложение с причиной.

1 Nie idę dziś do kina, ☐
2 Oglądam filmy z napisami, ☐
3 Wyłączyłem serial, ☐
4 Kupiłem bilety przez internet, ☐
5 Spóźniłem się na seans, ☐

a bo był bardzo nudny.
b bo tramwaj nie przyjechał.
c ponieważ jestem chora.
d bo tak szybciej uczę się słów.
e dlatego że nie chciałem stać w kolejce.

14.3 **Zmień na mowę zależną. Dokończ zdanie.**

Поставь в косвенную речь. Закончи предложение.

PRZYKŁAD Tomek: „Film jest śmieszny.” → **Tomek mówi, że _____. → film jest śmieszny**

1 Kasia: „Mam dwa bilety.” → Kasia mówi, że _____.

2 Szef do Tomka: „Czy możesz przyjść w sobotę?” → Szef pyta Tomka, czy _____.

3 Żona: „Gdzie jest pilot?” → Żona pyta, gdzie _____.

4 Mama do Oli: „Wyłącz telewizor!” → Mama prosi Olę, żeby _____.

5 Pani w kasie: „Seans zaczyna się o 19.” → Pani w kasie mówi, że _____.

14.4 **Wybierz właściwe słowo.**

Выбери правильное слово.

1 Jestem zmęczony, _____ zostanę w domu. **bo** **więc** **czy**

2 Zostanę w domu, _____ jestem zmęczony. **bo** **więc** **czy**

3 Nie wiem, _____ ten film ma napisy. **bo** **więc** **czy**

4 Kino było pełne, _____ kupiliśmy bilety na jutro. **ponieważ** **dlatego** **czy**

5 Lubię kryminały, _____ są ciekawe. **więc** **ponieważ** **czy**

6 Tomek powiedział, _____ film jest śmieszny. **że** **więc** **bo**

14.5 **Napisz 4-5 zdań: Jaki film albo serial ostatnio oglądałeś / oglądałaś? Czy go polecasz? Dlaczego? Użyj słów bo i że.**

Напиши 4-5 предложений: какой фильм или сериал ты недавно смотрел / смотрела? Ты его советуешь? Почему? Используй слова bo и że.

@ **Online:** Jednostka 14: Powtórka: dzień z życia (e-learning ŚCKM, centrum.klaster.org.pl)

Эту тему можно повторить и в e-learning ŚCKM.

POWTÓRKA · ПОВТОРЕНИЕ

P3 Powtórka 3

Rozdziały 11-14

P3.1 Gdzie to jest? Wybierz właściwą formę.

Где это находится? Выбери правильную форму.

1 Czekam na ciebie przed _____. **dworcem** **dworca** **dworcu**

2 Apteka jest obok _____. **poczty** **pocztą** **poczcie**

3 Mamy działkę nad _____. **jeziorem** **jeziora** **jezioro**

4 Rower stoi za _____. **blokiem** **bloku** **blok**

5 Muzeum jest naprzeciwko _____. **kościoła** **kościołem** **kościele**

6 Parking jest między sklepem a _____. **bankiem** **banku** **bank**

P3.2 Porównaj. Wpisz przysłówek w stopniu wyższym albo najwyższym.

Сравни. Впиши наречие в сравнительной или превосходной степени.

PRZYKŁAD Taksówką jest _____ (drogo) niż autobusem. → **drożej**

1 Do Zabrza jest _____ **(blisko)** niż do Bytomia.

2 Tramwajem jedzie się _____ **(wolno)** niż pociągiem.

3 W parku jest _____ **(cicho)** niż w centrum.

4 Bilet w aplikacji kupię _____ **(łatwo)** niż w kasie.

5 Ravi mówi po polsku _____ **(dobrze)** niż rok temu.

6 Z nas wszystkich Nadia biega _____ **(szybko)**.

P3.3 Wybierz właściwe słowo.

Выбери правильное слово.

1 Loguję się do banku, _____ zrobić przelew. **żeby** **bo** **więc**

2 Spotkajmy się tam, _____ zawsze. **gdzie** **kiedy** **który**

3 _____ skończę zmianę, pójdę do kina. **Po tym jak** **Dopóki** **Gdzie**

4 Zostanę w domu, _____ pada deszcz. **dopóki** **zanim** **gdzie**

5 Nie przyszedłem na zmianę, _____ byłem chory. **bo** **więc** **żeby**

6 Byłem chory, _____ nie przyszedłem do pracy. **więc** **bo** **ponieważ**

P3.4 Co mówi Kasia? Połącz zdanie z mową zależną.

Что говорит Кася? Соедини предложение с косвенной речью.

1. Kasia: „Idę do kina.” ..... ☐
2. Kasia: „Idziesz do kina?” ..... ☐
3. Kasia: „Idź do kina!” ..... ☐
4. Kasia: „Kiedy idziesz do kina?” ..... ☐
5. Kasia: „Byłam w kinie.” ..... ☐
6. Kasia: „Z kim idziesz do kina?” ..... ☐

a. Kasia pyta, kiedy idę do kina.
b. Kasia mówi, że była w kinie.
c. Kasia pyta, czy idę do kina.
d. Kasia mówi, że idzie do kina.
e. Kasia pyta, z kim idę do kina.
f. Kasia chce, żebym poszedł do kina.

P3.5 Połącz zdania. Wpisz jedno słowo.

Соедини предложения. Впиши одно слово.

PRZYKŁAD Nadia ma wysłać skan. → **Piszę do Nadii, żeby _____ skan. → wysłała**

1 Kurier ma przyjechać rano. → Dzwonię do kuriera, żeby _____ rano.

2 Pracownicy mają przyjść wcześniej. → Szef chce, żeby pracownicy _____ wcześniej.

3 Tomek ma mi pomóc. → Proszę Tomka, żeby mi _____.

4 Często pomagam sąsiadce. → To sąsiadka, _____ często pomagam.

5 Mieszkam w tym bloku. → To blok, w _____ mieszkam.

6 Kupiłem bilet online. → Bilet, _____ kupiłem online, był tani.

Sprawdź się: czy już to umiesz?

- ☐ Umiem powiedzieć, po co coś robię: żeby, aby.
- ☐ Umiem opisać rzecz albo osobę zdaniem ze słowem „który”.
- ☐ Umiem porównać: szybciej, bliżej, najlepiej.
- ☐ Umiem powiedzieć, gdzie coś jest: przed, za, obok, nad.
- ☐ Umiem mówić o czasie: kiedy, zanim, po tym jak, dopóki.
- ☐ Umiem wyjaśnić dlaczego i powtórzyć, co ktoś powiedział.

Klucz odpowiedzi *ключ ответов*

Rozdział 1

1.1 1 P · 2 F · 3 P · 4 F · 5 P · 6 F

1.2 1 punktualni · 2 mili · 3 wysocy · 4 cisi · 5 młodzi · 6 uprzejmi

1.3 1 sympatyczne · 2 pracowici · 3 który · 4 które · 5 którzy · 6 jak

1.4 1 Znam kierowcę, który jeździ do Bytomia. · 2 To jest sąsiadka, która ma psa. · 3 Pracuję z ludźmi, którzy są bardzo mili. · 4 Mamy nowe wózki, które są szybkie. · 5 To jest pan Marek, który jest kierownikiem zmiany.

1.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 2

2.1 1 W 1992 roku. · 2 Ekonomię. · 3 Dwa miesiące. · 4 W magazynie w Zabrzu. · 5 U koleżanki.

2.2 1 piątego września · 2 trzydziestego pierwszego grudnia · 3 dziesiątego stycznia · 4 trzeciego lutego · 5 dwa tysiące dwudziestym pierwszym · 6 dwudziestego lipca

2.3 1 pisałam · 2 znalazłem · 3 chodziłam · 4 wypełniłam · 5 uczyłem · 6 przeprowadziliśmy się

2.4 1b · 2d · 3e · 4a · 5c

2.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 3

3.1 1 P · 2 F · 3 F · 4 P · 5 F · 6 P

3.2 1 kierowcy · 2 magazynierzy · 3 koledzy · 4 Elektrycy · 5 kucharze · 6 operatorzy

3.3 1 Każdy · 2 Wszyscy · 3 Wszystkie · 4 Każda · 5 każdym · 6 Wszystkie

3.4 1 a · 2 ale · 3 ani · 4 i · 5 a · 6 ale

3.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 4

4.1 1 P · 2 F · 3 P · 4 F · 5 F · 6 P

4.2 1 Zapiszę się na kurs. · 2 Zdam egzamin. · 3 Kupię podręcznik. · 4 Wyślę dokumenty. · 5 Zadzwonię do szkoły.

4.3 1 będziemy · 2 będziesz · 3 będą · 4 będzie · 5 będziecie · 6 będę

4.4 1b · 2d · 3a · 4e · 5c

4.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 5

5.1 1 F · 2 P · 3 F · 4 P · 5 P

5.2 1 niższy · 2 wygodniejszy · 3 najlepsza · 4 większy · 5 najspokojniejsza · 6 mniejsze

5.3 1 na poczcie · 2 na przystanku · 3 w urzędzie · 4 w centrach · 5 na ulicy · 6 miastach

5.4 1b · 2f · 3d · 4a · 5c · 6e

5.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Powtórka 1

P1.1 1 rozmowni · 2 magazynierzy · 3 spokojni · 4 lekarze · 5 weseli · 6 nauczyciele

P1.2 1 która · 2 które · 3 Wszyscy · 4 Każdy · 5 jak · 6 ani

P1.3 1d · 2c · 3f · 4e · 5b · 6a

P1.4 1 napisała · 2 jeździł · 3 mieszkałem · 4 zadzwonię · 5 będę uczyć · 6 będę miał

P1.5 1 Pyskowicach · 2 nowych blokach · 3 rynku · 4 tańszy · 5 lepsze · 6 największy

Rozdział 6

6.1 1 F · 2 P · 3 F · 4 P · 5 F · 6 P

6.2 1 pranie · 2 gotowanie · 3 zmywanie · 4 suszenie · 5 prasowanie · 6 palenie

6.3 1 płaci się · 2 wolno · 3 trzeba · 4 płaciło się · 5 można · 6 wolno było

6.4 1c · 2f · 3e · 4b · 5a · 6d

6.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 7

7.1 1 F · 2 P · 3 P · 4 P · 5 F · 6 P

7.2 1 kilogramy · 2 jogurtów · 3 cebule · 4 jabłek · 5 talerze · 6 bułek

7.3 1 soli · 2 mleka · 3 wody · 4 masła · 5 pomidorów · 6 jajek

7.4 1 Nie dodawaj cukru! · 2 Nie kupuj chleba! · 3 Nie gotuj długo! · 4 Nie otwieraj piekarnika! · 5 Nie krój cebuli! · 6 Nie bierz masła!

7.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 8

8.1 1 P · 2 F · 3 P · 4 F · 5 P · 6 F

8.2 1 że · 2 żeby · 3 gdyby · 4 że · 5 żeby · 6 gdyby

8.3 1 przyjechała · 2 kupił · 3 przyszli · 4 miał · 5 odwiedzałaby · 6 potrzebowali

8.4 1 sąsiadce · 2 przyjaciołom · 3 babci · 4 dzieciom · 5 sąsiadom · 6 bratu

8.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 9

9.1 1 Gardło i głowa. · 2 Trzydzieści osiem. · 3 Przeziębienie. · 4 Na trzy dni. · 5 Syn.

9.2 1 Zadzwoń · 2 Weź · 3 jedz · 4 Idź · 5 bierz · 6 Zmierz

9.3 1 Nie dzwoń do szefa. · 2 Nie idź dziś do pracy. · 3 Nie kupuj tego syropu. · 4 Nie otwieraj okna. · 5 Nie pij zimnej wody.

9.4 1 mnie · 2 mu · 3 ją · 4 nam · 5 ich · 6 ci

9.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 10

10.1 1 P · 2 F · 3 F · 4 P · 5 F · 6 P

10.2 1 zepsuta · 2 otwarte · 3 wysłana · 4 wymieniony · 5 naprawione · 6 zamknięte

10.3 1 jest · 2 został · 3 została · 4 zostały · 5 został · 6 są

10.4 1 została wymieniona · 2 została wysłana · 3 zostało otwarte · 4 zostały skopiowane · 5 został zamknięty · 6 została zainstalowana

10.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Powtórka 2

P2.1 1 ziemniaków · 2 jogurty · 3 mleka · 4 cukru · 5 jajek · 6 truskawek

P2.2 1 żeby · 2 że · 3 pojechałabym · 4 sąsiadce · 5 jej · 6 się

P2.3 1c · 2e · 3f · 4a · 5d · 6b

P2.4 1 naprawiona · 2 dostarczone · 3 pomalowana · 4 wymieniona · 5 zamknięty · 6 zaktualizowana

P2.5 1 pani Ewie · 2 sąsiadowi · 3 jej · 4 nich · 5 Gotowanie · 6 sprzątanie

Rozdział 11

11.1 1 F · 2 P · 3 P · 4 F · 5 P · 6 F

11.2 1 który · 2 którą · 3 który · 4 które · 5 której · 6 któremu

11.3 1 zapytać · 2 pobrać · 3 wysłała · 4 zainstalował · 5 zapomnieć · 6 odebrali

11.4 1c · 2d · 3a · 4b · 5e

11.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 12

12.1 1 F · 2 P · 3 P · 4 F · 5 F · 6 P

12.2 1 ciszej · 2 bliżej · 3 wcześniej · 4 lepiej · 5 więcej · 6 wolniej

12.3 1 przed · 2 obok · 3 na · 4 u · 5 między · 6 nad

12.4 1 najtaniej · 2 najbliżej · 3 najciszej · 4 najdalej · 5 najlepiej

12.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 13

13.1 1 W Gliwicach. · 2 Kierownik. · 3 Do Oleny i jej rodziny. · 4 Kiedy pojawi się pierwsza gwiazdka. · 5 Dwanaście.

13.2 1d · 2c · 3a · 4e · 5b

13.3 1 zanim · 2 gdzie · 3 Kiedy · 4 zanim · 5 po tym, jak · 6 gdzie

13.4 1 Zanim przyjdą goście, ubierzemy choinkę. · 2 Kiedy pojawi się pierwsza gwiazdka, zaczniemy kolację. · 3 Po tym, jak zrobię zakupy, pojadę do domu. · 4 Zanim pójdę na urodziny, kupię prezent. · 5 Kiedy byłam mała, lubiłam malować pisanki.

13.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Rozdział 14

14.1 1 Z Tomkiem. · 2 Bo aktorzy mówili bardzo szybko. · 3 W sobotę. · 4 W poniedziałek. · 5 Serial z napisami.

14.2 1c · 2d · 3a · 4e · 5b

14.3 1 ma dwa bilety · 2 może przyjść w sobotę · 3 jest pilot · 4 wyłączyła telewizor · 5 seans zaczyna się o 19

14.4 1 więc · 2 bo · 3 czy · 4 dlatego · 5 ponieważ · 6 że

14.5 *odpowiedzi własne · свои ответы*

Powtórka 3

P3.1 1 dworcem · 2 poczty · 3 jeziorem · 4 blokiem · 5 kościoła · 6 bankiem

P3.2 1 bliżej · 2 wolniej · 3 ciszej · 4 łatwiej · 5 lepiej · 6 najszybciej

P3.3 1 żeby · 2 gdzie · 3 Po tym jak · 4 dopóki · 5 bo · 6 więc

P3.4 1d · 2c · 3f · 4a · 5b · 6e

P3.5 1 przyjechał · 2 przyszli · 3 pomógł · 4 której · 5 którym · 6 który

Słowniczek polsko-rosyjski *польско-русский словарик*

Liczba po tłumaczeniu to numer rozdziału, w którym słowo pojawia się pierwszy raz.

Число после перевода означает главу, в которой слово встречается впервые.

A

aktor / aktorka	актёр / актриса	14
aplikacja	приложение	10
apteka	аптека	5
awans	повышение по работе	4

B

bać się	бояться	4
bateria	аккумулятор, батарея	10
bezpieczny	безопасный	11
bilet	билет	14
blisko	близко	5
boleć	болеть	9
Boli mnie głowa.	У меня болит голова.	9
Boże Narodzenie	Рождество	13
bo, ponieważ	потому что, так как	14
ból gardła	боль в горле	9
brygadzista	бригадир	3
brygadzista / brygadzistka	бригадир (мужчина / женщина)	1

C

cebula	лук	7
centrum	центр	5
centrum handlowe	торговый центр	5
charakter	характер	1
choinka	ёлка	13
ciekawy	интересный	14
cierpliwy	терпеливый	1
Co pani dolega?	На что вы жалуетесь?	9
Co się stało?	Что случилось?	6
cukier	сахар	7
czajnik elektryczny	электрочайник	6
czynsz	квартплата	5
Czy to daleko stąd?	Это далеко отсюда?	12

D

daleko	далеко	5
data urodzenia	дата рождения	2
dawno	давно	2
dlatego że	потому что	14
dodawać / dodać	добавлять / добавить	7
dogadywać się / dogadać się z kimś	находить / найти общий язык с кем-то	1
drogi	дорогой	5
dworzec	вокзал	5
dyplom	диплом	4
działać	работать (о приборе)	6
dzieciństwo	детство	2
dzielnica	район	5
dzień wolny od pracy	нерабочий день, выходной	13
dziękować / podziękować	благодарить / поблагодарить	8
dzwonić / zadzwonić	звонить / позвонить	8

E

egzamin	экзамен	4
ekran	экран	10

F

film	фильм	14
formularz	бланк, форма	11

G

garnek	кастрюля	7
gdyby	если бы	8
głośny	шумный	5
gniazdko	розетка	6
gorączka	температура, жар	9
gotować / ugotować	варить / сварить	7
gotowanie	приготовление еды	6
grafik	график (работы)	3
grypa	грипп	9
gwarancja	гарантия	6

H

hasło	пароль	10

I

Ile to potrwa?	Сколько времени это займёт?	10

imieniny именины 13

iść prosto идти прямо 12

J

jajko яйцо 7

Jak dojść do...? Как пройти к...? 12

Jak się pan czuje? Как вы себя чувствуете? 9

jeśli / jeżeli если 4

jezioro озеро 12

K

kapusta капуста 7

kaszel кашель 9

katar насморк 9

kiełbasa колбаса 7

kierownik zmiany начальник смены 1

kilogram (kilo) килограмм (кило) 7

kino кинотеатр, кино 14

klatka schodowa подъезд, лестничная клетка 8

kod код 11

kolega z pracy коллега по работе 1

komedia комедия 14

konto аккаунт, учётная запись 10

konto (w banku) счёт (в банке) 11

kopalnia шахта 12

kopia zapasowa резервная копия 10

korek пробка 5

kroić / pokroić резать / нарезать 7

kryminał детектив 14

kuchenka плита 6

kurier курьер 11

kurs zawodowy профессиональные курсы 4

kwalifikacje квалификация 4

L

las лес 12

leniwy ленивый 1

lepszy / gorszy лучший / худший (лучше / хуже) 5

lodówka холодильник 6

logować się / zalogować się входить / войти (в систему) 11

Ł

ładowarka зарядное устройство, зарядка 10

łąka луг 12

M

magazynier кладовщик 3

martwić się волноваться, переживать 4

marzyć мечтать 4

masło сливочное масло 7

mąka мука 7

miasto город 5

mieć dobry humor быть в хорошем настроении 1

mieć nadzieję надеяться 4

mikrofalówka микроволновка 6

most мост 12

mówić / powiedzieć говорить / сказать 14

muzeum музей 12

N

nadgodziny сверхурочные часы 3

najpierw сначала 2

napisy субтитры 14

naprawa ремонт 10

naprawić / naprawiać починить / чинить 6

naprzeciwko напротив 12

nauczyciel учитель 4

na początku в начале, сначала 2

na rękę на руки (чистыми) 3

nerwowy нервный 1

niedawno недавно 2

nieśmiały застенчивый 1

Nowy Rok Новый год 13

nudny скучный 14

O

obchodzić (święto) отмечать (праздник) 13

obok рядом, возле 12

ocena оценка 4

odcinek серия (эпизод) 14

odkurzacz пылесос 6

odpocząć / odpoczywać отдохнуть / отдыхать 9

odpowiedzialny ответственный 1

odwiedzać / odwiedzić навещать / навестить 8

odzież robocza рабочая одежда, спецодежда 3

od tego czasu с тех пор 2

oglądać / obejrzeć смотреть / посмотреть 14

okres próbny испытательный срок 3

opakowanie упаковка 7

opiekować się заботиться, ухаживать 8

opłatek облатка (рождественская) 13

osiedle жилой микрорайон 5

oszustwo мошенничество 11

otwarty открытый 1

P

paczka посылка 11

paczkomat постамат 11

paragon чек 6

patelnia сковорода 7

peron платформа, перрон 12

pęknięty треснувший 10

piec / upiec печь / испечь 7

piekarnik духовка 6

pieszo пешком 12

pisanka писанка, расписное пасхальное яйцо 13

plan na przyszłość план на будущее 4

płatność оплата, платёж 11

pobierać / pobrać скачивать / скачать 11

pobrać / pobierać скачать / скачивать 10

poczta почта 5

polecać / polecić советовать / посоветовать, рекомендовать 14

polegać na kimś полагаться на кого-то 1

pomagać / pomóc помогать / помочь 8

potem потом 2

potwierdzenie подтверждение 11

poważny серьёзный 1

pożyczać / pożyczyć одалживать / одолжить 8

pracodawca работодатель 3

pracować na zmiany работать посменно 3

pracowity трудолюбивый 1

pracownik работник, сотрудник 3

pralka стиральная машина 6

pralnia прачечная 6

pranie стирка 6

prawo jazdy водительские права 4

prezent подарок 13

profil zaufany доверенный профиль (электронный вход в госуслуги) 11

promocja скидка, акция 7

prosić o pomoc просить о помощи 8

prosić / poprosić просить / попросить 14

przedszkole детский сад 4

przelew банковский перевод 11

przepis рецепт 7

przeprowadzić się / przeprowadzać się переехать / переезжать 2

przerwa перерыв 3

przesiadać się / przesiąść się пересаживаться / пересесть 12

przewodnik экскурсовод, гид 12

przeziębienie простуда 9

przychodnia поликлиника 9

przyjaciel / przyjaciółka друг / подруга 8

przyjechać / przyjeżdżać приехать / приезжать 2

przystanek остановка 5

punktualny пунктуальный 1

pytać / zapytać спрашивать / спросить 14

R

rachunek za prąd счёт за электричество 6

recepta рецепт (от врача) 9

rejestracja регистратура 9

reklamacja рекламация, претензия к товару 6

reżyser режиссёр 14

rocznica годовщина 2

rodzeństwo братья и сёстры 8

rodzice родители 8

rodzina семья 8

rok temu год назад 2

rozkład jazdy расписание (движения) 12

rozmowa wideo видеозвонок 8

rozmowny разговорчивый 1

S

samopoczucie самочувствие 9

samotny одинокий 8

sąsiad / sąsiadka сосед / соседка 8

seans сеанс 14

serial сериал 14

serwis сервисный центр 10

skan скан 11

sklep spożywczy продуктовый магазин 5

składać / złożyć życzenia поздравлять / поздравить 13

składnik ингредиент 7

skończyć studia окончить вуз 2

skończyć / kończyć закончить / заканчивать 2

skręcić w lewo повернуть налево 12

słuchawki наушники 10

Smacznego! Приятного аппетита! 7

smażyć / usmażyć жарить / пожарить 7

smutny грустный 14

sól соль 7

spokojny спокойный 1

spóźniać się / spóźnić się опаздывать / опоздать 3

sprzątanie уборка 6

stawka godzinowa почасовая ставка 3

strona internetowa сайт 11

sumienny добросовестный 1

sympatyczny симпатичный, приятный 1

syrop сироп 9

szafka шкафчик 3

szatnia раздевалка 3

szczypta soli щепотка соли 7

szkolenie BHP инструктаж по охране труда (технике безопасности) 3

szkoła podstawowa начальная школа (1-8 классы) 4

szkoła średnia средняя школа (лицей, техникум) 2

szukać pracy искать работу 2

Szybkiego powrotu do zdrowia! Скорейшего выздоровления! 9

Ś

śmieszny смешной 14

śmietana сметана, сливки 7

świadectwo аттестат, свидетельство 4

świeże powietrze свежий воздух 12

święto праздник 13

świętować праздновать 13

T

tabletka таблетка 9

tani дешёвый 5

telefon komórkowy мобильный телефон 10

Telefon się nie ładuje. Телефон не заряжается. 10

teściowa свекровь / тёща 8

tęsknić (za kimś) скучать (по кому-то) 8

To nie działa. Это не работает. 6

tradycja традиция 13

twaróg творог 7

U

uczyć się / nauczyć się учиться / научиться 4

uczynny отзывчивый, готовый помочь 1

ufać / zaufać доверять / довериться 8

ulotka инструкция к лекарству 9

umowa o pracę трудовой договор 3

umowa zlecenie договор поручения (гражданско-правовой договор) 3

uprawnienia na wózek widłowy удостоверение на погрузчик 4

uprzejmy вежливый 1

urlop отпуск 3

urodzić się родиться 2

urodziny день рождения 13

urząd miasta городская администрация, мэрия 5

W

wesoły весёлый 1

Wesołych Świąt! С праздником! Весёлых праздников! 13

wiadomość сообщение 11

Wielkanoc Пасха 13

więc поэтому, значит 14

Wigilia Сочельник (вечер 24 декабря) 13

właściciel mieszkania хозяин квартиры 6

włączyć / włączać включить / включать 10

wniosek заявление 11

wnuk / wnuczka внук / внучка 8

wolny czas свободное время 14

Wszystkiego najlepszego! Всего наилучшего! 13

wtedy тогда 2

wychowawczyni классный руководитель (женщина) 4

wycieczka экскурсия, поездка 12

wydarzenie событие 2

wygodny удобный 5

wyjechać / wyjeżdżać уехать / уезжать 2

wykształcenie образование 4

wyłączyć / wyłączać выключить / выключать 10

wymiana замена 10

wymienić / wymieniać заменить / заменять 6

wynagrodzenie зарплата, вознаграждение 3

wypełniać / wypełnić заполнять / заполнить 11

wypłata выплата зарплаты, зарплата 3

wypoczywać / wypocząć	отдыхать / отдохнуть	12
wysyłać / wysłać	отправлять / отправить	11
wyzdrowieć / zdrowieć	выздороветь / выздоравливать	9
wziąć ślub	пожениться, вступить в брак	2
w końcu	наконец	2
w przyszłym roku	в следующем году	4
w razie potrzeby	в случае необходимости	8

Z

zabytek	памятник истории, достопримечательность	12
zacząć / zaczynać	начать / начинать	2
zadowolony / niezadowolony	довольный / недовольный	10
zainstalować / instalować	установить / устанавливать	10
zakład pracy	предприятие, место работы	3
zaktualizować / aktualizować	обновить / обновлять	10
załatwić sprawę / załatwiać sprawy	уладить дело / решать дела	5
załącznik	вложение (файл к письму)	11
zamawiać / zamówić	заказывать / заказать	11
zamknięty	закрытый	13
zapisać się do lekarza	записаться к врачу	9
zapisywać się / zapisać się	записываться / записаться	4
zapraszać / zaprosić	приглашать / пригласить	8
zarabiać / zarobić	зарабатывать / заработать	3
zatłoczony	переполненный	5
zaufanie	доверие	8
zdawać / zdać egzamin	сдавать / сдать экзамен	4
zdolny	способный	1
zebranie z rodzicami	родительское собрание	4
zepsuć się / psuć się	сломаться / ломаться	6
zepsuty	сломанный	10
zgłoszenie	заявка	10
ziemniak	картофелина, картофель	7
złożyć reklamację	подать претензию (рекламацию)	10
zmiana nocna	ночная смена	1
zmiana ranna / popołudniowa / nocna	утренняя / дневная / ночная смена	3
zmiana (w pracy)	смена (на работе)	14
zmierzyć temperaturę	измерить температуру	9
zmywarka	посудомоечная машина	6
znaleźć pracę	найти работу	2
zwiedzać / zwiedzić	осматривать / осмотреть	12
zwolnienie lekarskie	больничный	3
zwyczaj	обычай	13

Ź

Źle się czuję.	Я плохо себя чувствую.	9

Ż

żelazko	утюг	6
życiorys	биография, автобиография	2
życzenia	пожелания, поздравления	13
życzliwy	доброжелательный	8

Polski w pigułce A2

Materiał dla uczestników kursu języka polskiego w projekcie „Śląskie Centrum Kariery Migrantów”. Rozdawany bezpłatnie, nie do sprzedaży.

Więcej materiałów i e-learning: **centrum.klaster.org.pl**

FINANSUJE

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

REALIZUJĄ

KLASTER INNOWACJI SPOŁECZNYCH

NEW EUROPE FOUNDATION

Społeczna Grupa Medialna.

Sfinansowano ze środków Funduszu Pracy w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na rok 2026.